

Z ŻYCIA

Politechniki Śląskiej

1947 r. do
E
e ukończył
działe. Me-
kiej. Po ich
e asystenta
na Wydziale
i Śląskiej
o asystenta.
1982 roku
ze Budowy
święcił Po-
skim jako
uczyciel
ak również
za wiertel.
ciem było
rdzo ścisłe
in. daleko
rajowych
ik. Bardzo
i Śląskiej,
olecznego
ym. mniej
znanowie
Rd S.

Rok akademicki
1996/97

nr 8

W NUMERZE

- Relacja z posiedzenia Senatu
- Święto Politechniki Śląskiej
- Kronika Rektorska
- Tytuł naukowy, stopnie i stanowiska
- Profesor Wandrasz członkiem New York Academy of Sciences
- Plan rzeczowo-finansowy Politechniki Śląskiej na 1997 rok
- Dydaktyka: uchwały Senatu dotyczące r. ak. 1997/98
- Amerykańsko-Polskie Studia Podyplomowe
- Zarządzenia JM Rektora i współpraca z zagranicą
- Fundacja na rzecz Politechniki Śląskiej
- Z posiedzenia Rektorskiej Komisji ds. Badań Statutowych
- Konferencje i seminaria
- Główna nagroda dla AChPŚI
- Igry'97 i Dzień Sportu Politechniki Śląskiej
- Informacje sportowe i kronika żałobna

SENAT

■ VIII zwyczajne posiedzenie Senatu w r.ak.1996/97 odbyło się 5 maja br. W porządku obrad: zaopiniowanie wniosków w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa panom profesorom Henrykowi Góreckiemu - AGH, Bogdanowi Skalmierskiemu - Politechniki Częstochowskiej i Fryderykowi Strękowi - Politechniki Szczecińskiej, informacja o stanie realizacji Regionalnej Sieci Komputerowej Środowiska Śląskiego oraz Sieci Uczelnianej, uchwalenie planu rzeczowo-finansowego Pol. Śl. na 1997 r., wyrażenie zgody w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego w Instytucie Elektroenergetyki i Sterowa-

nia Układów prof. dra hab.inż. Jana Popczyka, zasięgnięcie opinii w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony w Instytucie Fizyki dra hab.inż. Mariana Nowaka, zasięgnięcie opinii w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Elektroenergetyki i Sterowania Układów dra hab. inż. Alfreda Kałużnego, przyjęcie uchwał w sprawach rodzajów zajęć i liczebności grup studenckich, zasad ustalania wymiaru pensum i godzin obliczeniowych w r.ak. 1997/98 oraz w sprawie przyznania miastu Gliwice tytułu honorowego "Fundator Politechniki Śląskiej", zatwierdzenie Regulaminu Senackiej Komisji ds. Dydaktyki oraz sprawy bieżące i wolne wnioski.

W posiedzeniu uczestniczyło 38 członków Senatu i 12 zaproszonych gości.

■ **Prof. Antoni NIEDERLIŃSKI**, recenzent wniosku Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa tej uczelni prof. Henrykowi GÓRECKIEMU, przedstawił obszerną opinię o Kandydacie.

Prof. H. Górecki jest przede wszystkim znanym i cenionym twórcą podstaw teoretycznych automatyki procesów ciągłych. Jest autorem lub współautorem ok. 140 publikacji i referatów na międzynarodowych kongresach i konferencjach, 7 książek i ponad 40 prac wdrożonych w technice i gospodarce. Stworzył jedno z najsilniejszych środowisk naukowych w zakresie automatyki w Polsce; był promotorem 75 prac doktorskich, w kierowanych przez Niego placówkach naukowych powstało 30 prac habilitacyjnych, 7 Jego wychowanków jest profesorami w krajowych i zagranicznych uczelniach. Był członkiem rozlicznych grup ekspertów, członkiem Komitetu Naukowego Automatyki (później Automatyki i Robotyki) PAN i Komitetu Badań Naukowych, a w tym roku został wybrany na członka CK ds. TNiSN. Jego działalność międzynarodowa jest bardzo rozległa i związana jest przede wszystkim z Międzynarodową Federacją Automatyki IFAC.

W konkluzji recenzent wniosku napisał: *"Skala, głębia, różnorodność i zasięg osiągnięć Profesora Henryka Góreckiego, Jego wkład w rozwój teorii i praktyki automatyki w Polsce, Jego wkład w rozwój życia naukowego w Polsce, Jego powszechnie uznany autorytet i przymioty sprawiają, że wniosek Senatu Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w sprawie przyznania Mu tytułu doktora honoris causa AGH uważam za w pełni uzasadniony".*

W dyskusji wniosek poparł zdecydowanie prof. R. GESSING.

W głosowaniu tajnym Senat jednomyślnie zaopiniował wniosek pozytywnie.

■ **Opinię do wniosku Politechniki Częstochowskiej w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa tej uczelni prof. Bogdanowi SKALMIERSKIEMU przedstawił, powołany na recenzenta wniosku, prof. Stefan WĘGRZYN.**

Prof. B. Skalmierski jest absolwentem Wydziału Mechanicznego Pol. Śl. (1956 r.), tu się doktoryzował (1961 r.) i habilitował (1963 r.). W Politechnice Śląskiej pracował do 1986 r.,

a następnie przeszedł na Politechnikę Częstochowską. W dziedzinie teorii układów dynamicznych wniósł poważny i konkretny wkład naukowy. Jego dorobek opublikowany obejmuje 10 książek i ponad 90 artykułów naukowych. Był promotorem ok. 40 prac doktorskich. Na Wydziale Automatyki Pol. Śl. kierował Katedrą Dynamiki Układów Mechanicznych oraz pełnił funkcję prodziekana (1965-69). W znaczący sposób przyczynił się do właściwej realizacji programów i nowoczesnego ukształtowania sylwetek absolwentów pierwszego Wydziału Automatyki w Polsce. W latach 1974-86 był dyrektorem Instytutu Mechaniki Teoretycznej na Wydziale Matematyczno-Fizycznym naszej Uczelni. W Politechnice Częstochowskiej kierował Instytutem Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn na Wydziale Budowy Maszyn.

W zakończeniu swojej opinii prof. S. Węgrzyn napisał: *"...jako powołany przez Senat Politechniki Śląskiej recenzent wniosku Politechniki Częstochowskiej swoją recenzję kończę wnioskiem, aby w uznaniu tych poważnych zasług prof. B. Skalmierskiego dla nauki Senat Politechniki Śląskiej wyraził poparcie dla wniosku Pol. Częstochowskiej o nadanie prof. Bogdanowi Skalmierskiemu tytułu doktora honoris causa".*

Po krótkich wypowiedziach popierających opinię Recenzenta (prof. W. CHOLEWA, prof. A. NIEDERLIŃSKI), Senat jednomyślnie zaopiniował wniosek pozytywnie.

■ **Prof. dr hab.inż. Jan BANDROWSKI**, recenzent wniosku Politechniki Szczecińskiej w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa tej uczelni prof. Fryderykowi STRĘKOWI, przedstawił charakterystykę działalności naukowej i zawodowej Kandydata.

Prof. F. Stręk pracę zawodową rozpoczął w Katedrze Teorii Maszyn Ciepłych Pol. Wrocławskiej w 1949 r., następnie pracował w Biurze Projektów Przemysłu Chemicznego "Biprochem" we Wrocławiu (1950-53) i po ukończeniu studiów aspiranckich (1957 r.) podjął pracę w Politechnice Szczecińskiej. Tam pełnił funkcję kierownika Katedry Inżynierii Chemicznej (1963-69) oraz dyrektora Instytutu Inżynierii Chemicznej i Chemii Fizycznej (1984-96). Jego zainteresowania naukowe dotyczą przede wszystkim mieszania cieczy i materiałów ziarnistych. Opublikowana przez Niego monografia "Mieszanie i mieszalniki"

była jedną z pierwszych tego typu prac w Europie. Oprócz tej monografii Profesor opublikował ok. 90 artykułów naukowych (autorstwo i współautorstwo) i wykonał szereg prac badawczych, z których 25 zakończyło się wdrożeniem. Był promotorem 10 przewodów doktorskich, z Jego inspiracji wykonano 3 prace habilitacyjne. Jest m.in. członkiem Komitetu Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN i członkiem Rady Redakcyjnej kwartalnika "Inżynieria Chemiczna i Procesowa". Był m.in. członkiem Komitetu Nagród Państwowych.

Swoją opinię o Kandydacie prof. J. Bandrowski kończy w ten sposób: "Biorąc pod uwagę, iż prof. Fryderyk Stręk jest uczonym o niezaprzeczalnym autorytecie, o bardzo poważnym dorobku w dziedzinie inżynierii chemicznej i procesowej, znacznym międzynarodowym uznaniu i dużych zasługach dla rozwoju nauki polskiej i ośrodka szczecińskiego w szczególności, należy uznać, że wniosek o nadanie Mu godności doktora honoris causa Politechniki Szczecińskiej jest w pełni uzasadniony".

Senat poparł wniosek większością głosów (33 "tak", 4 "wstrz.").

■ Następnie Pełnomocnik Rektora ds. Informatyzacji, dr inż. K. NAŁĘCKI przedstawił obszerną informację o stanie realizacji Regionalnej Sieci Komputerowej Środowiska Śląskiego oraz Sieci Uczelnianej.

Regionalna Sieć Komputerowa obejmuje 41 jednostek naukowo-badawczych i wyższych uczelni. Jednostką wiodącą jest Politechnika Śląska. Na koniec 1996 r. prawie wszystkie jednostki były połączone infrastrukturą światłowodową. Orientacyjne koszty realizacji tego przedsięwzięcia wyniosły ok. 3 mln zł. Najważniejszym zadaniem w planie na rok bieżący i następne jest włączenie się do budowy 17-kilometrowego odcinka sieci światłowodowej, realizowanej przez Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny SA w Gliwicach. W zamian za ten udział RSK uzyska prawo korzystania z pozostałej części sieci światłowodowej wybudowanej przez GZE i łączącej miasta Gliwice-Zabrze-Katowice. W najbliższym czasie będzie budowana sieć w Zabrze i kończona sieć w Gliwicach. Ponadto RSK będzie wydzierżawiać kanały łączności od TP SA. W Sieci Uczelnianej do realizacji pozostał Wydział Organizacji i Za-

rzadzania. Do sieci podłączono już 2000 komputerów, uruchomiono serwer komunikacyjny dla użytkowników korzystających z modemów. Na rok bieżący Uczelnia otrzyma z KBN na ten cel kwotę 470 tys. zł, co umożliwi dalszy rozwój tej sieci i jej wyposażenie.

■ Projekt planu rzeczowo-finansowego Politechniki Śląskiej na rok 1997 zreferował Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. Jan CHOJCAN.

Projekt został sporządzony i przedstawiony członkom Senatu w formie tabelarycznej (14 tablic). W swoim wystąpieniu Prorektor zwrócił szczególną uwagę na trzy aspekty: przyjęte założenia, koncepcję planu i działalność finansową wydziałów.

Omówienie planu zamieszczamy w innym miejscu (p. PLAN RZECZOWO-FINANSOWY...).

Do przedłożonego planu Komisja ds. Budżetu i Finansów przedstawiła swoją opinię, której treść, z niewielkimi skrótami, jest następująca:

OPINIA

Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów
o "Planie rzeczowo-finansowym
Politechniki Śląskiej na 1997 rok"

- Komisja stwierdza, że przy tworzeniu "Planu rzeczowo-finansowego Politechniki Śląskiej na 1997 rok" kierowano się wypracowanymi wcześniej zasadami gospodarki finansowej Politechniki Śląskiej (Zarządzenie Nr 14/96/97 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 16 stycznia 1997 roku). Odstępstwo od zasad wyniknęło z konieczności zapewnienia finansowych podstaw do działania dwóch Wydziałów (Architektury i Chemicznego).
- Komisja stwierdza, że "Plan rzeczowo-finansowy Politechniki Śląskiej na 1997 rok" powstawał po opracowaniu i przyjęciu przez Senat "Zasad gospodarki finansowej Politechniki Śląskiej" etapami:
  - w pierwszym etapie, po przyjęciu podstawowych założeń, jednostki międzywydziałowe, pozawydziałowe i wydziały przygotowywały własne wstępne propozycje projektów. Projekty te były przedmiotem dyskusji i polemik, również na posiedzeniach Komisji;
  - w drugim etapie przedstawiono skorygowane propozycje (skromniejsze - zwłaszcza dla jednostek pozawydziałowych) i one - po uwzględnieniu propozycji korekty limitu ofp i wynikającej z niej korekty dotacji budżetowej - zostały umieszczone

w "Planie rzeczowo-finansowym Politechniki Śląskiej na 1997 rok".

- Komisja pozytywnie opiniuje nie wynikającą z "Zasad gospodarki finansowej Politechniki Śląskiej" korektę podziału limitu ofp, tzn. min ofp $\equiv$ 115%, max ofp $\equiv$ 145%, uznając w takim postępowaniu nadrzędny interes Uczelni.
- Komisja pozytywnie opiniuje pozostawienie większej niż 4% rezerwy Rektora po uzyskaniu zapewnienia, że znaczna część tej rezerwy zostanie rozdysponowana w najbliższych miesiącach.
- Tegoroczny "Plan rzeczowo-finansowy Politechniki Śląskiej", ze względu na rosnące koszty mediów i dodatkowe nowe obciążenia (np. służba zdrowia) z jednej strony jak i nie pokrywający w pełni kosztów inflacji wzrost dotacji budżetowej z drugiej strony, jest planem trudnym dla Uczelni. Ograniczenia są dotkliwe dla jednostek pozawydziałowych, ale szczególnie trudna jest sytuacja finansowa wydziałów. Jest to kolejny rok, w którym znaczna część działalności dydaktycznej wydziałów pokrywana jest z działalności badawczej.
- Największe zagrożenia w realizacji "Planu rzeczowo-finansowego Politechniki Śląskiej" to:
  - nadmierne obciążenie prac badawczych kosztami dydaktyki,
  - dalsze fizyczne i moralne starzenie się laboratoriów,
  - opóźnienia w remontach i modernizacji pomieszczeń.
- Komisja z zadowoleniem przyjmuje wzrost szczegółowości planu i wyraża nadzieję, że proces ten będzie kontynuowany.
- Komisja proponuje i deklaruje dalsze prace, które przyczynią się do poprawy funkcjonowania Uczelni. Zaliczyć do nich należy:
  - usprawnienie gospodarki lokalami,
  - sprecyzowanie zasad rozliczeń między jednostkami,
  - ocena stanu laboratoriów i lokali,
  - opracowanie wskaźników określających koszty kształcenia studentów,
  - intensyfikację prac nad pełniejszym wykorzystaniem sieci komputerowej do sprawniejszego zarządzania Uczelnią i zapewnienia pełniejszego dostępu do informacji.
- Komisja rekomenduje Wysokiemu Senatowi podjęcie uchwały o "Uchwalenie planu rzeczowo-finansowego Politechniki Śląskiej na 1997 rok" w przedstawionym członkom Senatowi kształcie.

W dyskusji nad planem wypowiedzieli się: prof. J. BENDKOWSKI, prof. J. KAŻMIERCZAK, prof. R. GESSING, prof. J. SUWIŃSKI, dyr. W. WYDRYCHIEWICZ, prof. A. WILK, mgr L. PIOTROWSKA, dr A. SOBAŃSKI, prof. W. CHOLEWA oraz JM REKTOR i PROREKTORZY.

A oto ważniejsze uwagi i wnioski zgłoszone przez dyskutantów:

- Proponowany projekt planu w zakresie dotyczącym podziału dotacji budżetowej na wydziały wg przyjętego wcześniej algorytmu nie pozwala na rozwój Wydziału Organizacji i Zarządzania (na jednego pracownika przypada 20 studentów, a zatrudnienie nowych pracowników nie jest możliwe ze względów finansowych). Zwrócono również uwagę, że warunkiem utrudniającym rozwój tego Wydziału jest baza lokalowa. W tej ostatniej kwestii JM Rektor zapewnił, że czynione są starania o poszerzenie bazy lokalowej i istnieją szanse, że w 1998 r. uda się te zamierzenia zrealizować.
- Wnioskowano, aby w przyszłości plan rzeczowo-finansowy zawierał dodatkowo informacje dotyczące wysokości kosztów (procentowo) pokrywanych przez wydziały ze środków pozabudżetowych. Ponadto sugerowano, aby w Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych wyodrębnić środki przeznaczone dla emerytów.
- Stwierdzono, że sytuacja finansowa Uczelni jest trudna, o czym świadczy fakt dwukrotnego wzrostu finansowania działalności dydaktycznej ze środków na działalność badawczą w porównaniu do roku ubiegłego.

Na zakończenie dyskusji JM Rektor poinformował Senat o przejściu na wcześniejszą emeryturę Pani mgr Lucyny PIOTROWSKIEJ, która przez wiele lat zajmowała się sprawami budżetowymi Uczelni, kierując Działem Ekonomicznym. JM Rektor złożył podziękowanie Pani L. Piotrowskiej za wieloletnią pracę na tym stanowisku i prosił o dalszą współpracę.

Następnie Senat uchwalił "Plan rzeczowo-finansowy Politechniki Śląskiej na 1997 rok" (uchwała nr VIII/50/96/97).

■ **Wniosek Rady Wydziału Elektrycznego w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dra hab.inż. Jana POPCZYKA w Instytucie Elektroenergetyki i Sterowania Układów zreferował Dziekan prof. T. RODACKI.**

Prof. dr hab.inż. J. Popczyk (52 l., doktorat - 1974 r., habilitacja - 1979 r., tytuł naukowy profesora - 1987 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1970 r. W Jego działalności naukowej można wyróżnić dwa kierunki: zastosowanie nowoczesnych metod probabilistycznych w optymalizacji sieci elektroenergetycznych oraz problematyka radykalnych reform w gospodarce elektroenergetycznej. W latach 1990-95, jako prezes Polskich Sieci Elektroenergetycznych SA, włączył się czynnie w proces reformowania polskiej elektroenergetyki. W 1996 r. powrócił do pracy w Uczelni, ale nadal aktywnie współpracuje z PSE SA, kierując projektami celowymi i zamawianymi. Jego dorobek naukowy obejmuje łącznie 140 publikacji, w tym 10 rozpraw i monografii, 7 książek i podręczników akademickich. Znaczną część tego dorobku stanowią prace w językach obcych wydane za granicą. Był promotorem 5 zakończonych przewodów doktorskich, recenzował 11 rozpraw doktorskich i 5 habilitacyjnych oraz jeden wniosek o tytuł naukowy. W Uczelni pełnił szereg funkcji kierowniczych: prodziekana Wydziału, kierownika Zakładu i zastępcy dyrektora Instytutu ds. nauki. W ostatnich latach prowadził również wykłady monograficzne w kilku uczelniach technicznych. Był przewodniczącym komitetów organizacyjnych wielu krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych. Pracuje aktywnie w organizacjach i komitetach naukowych, m.in.: Komitet Elektrotechniki PAN, Komitet Problemów Energetyki PAN, Komitet Energetyczny Komisji Gospodarczej ONZ, Światowa Rada Energetyczna, CIGRE, Unia ds. Koordynacji Produkcji i Przesyłu Energii UNIPEDA (dyrektor naukowy). Jest uznanym specjalistą z zakresu elektroenergetyki w kraju i za granicą.

W głosowaniu tajnym Senat zaopiniował wniosek pozytywnie przy jednym głosie "wstrzymującym się".

■ **Wniosek Rady Wydziału Matematyczno-Fizycznego w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony dra hab.inż. Mariana NOWAKA w Instytucie Fizyki zreferował Dziekan prof. R. GRZYMKOWSKI.**

Dr hab.inż. M. Nowak (44 l., doktorat z wyróżnieniem - 1981 r., habilitacja - 1986 r.) pracuje w Politechnice od 1977 r. Przedmiotem Jego zainteresowań naukowych są badania własności optycznych i fotoelektrycznych półprzewodników. Jego dorobek naukowy obejmuje łącznie 75 pozycji, w tym 2 monografie, 5 skryp-

tów. 35 artykułów i jedna monografia zostały opublikowane w wydawnictwach o zasięgu międzynarodowym (m.in. *Physical Review, Journal of Applied Physics, Progress in Quantum Electronics, Infrared Physics, Acta Physica Polonica*). Jest autorem lub współautorem 2 patentów i 2 zgłoszeń patentowych, jest promotorem jednej obronionej pracy doktorskiej, drugiej będącej w recenzji oraz dwóch otwartych przewodów doktorskich. Był trzykrotnie angażowany jako profesor kontraktowy na uniwersytetach we Włoszech, prowadził seminaria w 5 zagranicznych ośrodkach naukowych (Włochy, Grecja). Od 1990 r. jest kierownikiem Zakładu Fizyki Ciała Stałego w Instytucie Fizyki Pol. Śl. Laureat 2 nagród Ministra i 8 nagród Rektora, członek Polskiego Towarzystwa Fizycznego i European Physical Society. Senat zaopiniował wniosek pozytywnie jednogłośnie.

■ **Drugi wniosek Rady Wydziału Elektrycznego dotyczył pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego dra hab.inż. Alfreda KAŁUŻNEGO w Instytucie Elektroenergetyki i Sterowania Układów. Zreferował go Dziekan prof. T. RODACKI.**

Dr hab.inż. A. Kałużny (56 l., doktorat - 1973 r., habilitacja - 1990 r.) pracuje w Uczelni od 1964 r. Jego działalność naukowo-badawcza i dydaktyczna związana jest z wysokonapięciową techniką elektroizacyjną. Jest autorem lub współautorem 60 publikacji naukowych, jednej monografii i jednego skryptu oraz 10 patentów. Brał udział w ponad 50 pracach naukowo-badawczych i ekspertyzach jako kierownik lub współautor. Prowadzi jeden przewód doktorski i jest opiekunem jednego uczestnika Studium Doktoranckiego. Doświadczenia naukowo-dydaktyczne pogłębiał w czasie dwukrotnych półrocznych staży u profesora G.N. Aleksandrowa w Politechnice Leningradzkiej, a doświadczenia inżynierskie - w Zakładach Porcelany Elektrotechnicznej w Boguchwale i w Zakładzie Energetycznym w Gliwicach. Od 1983 r. pracuje również w Politechnice Łódzkiej - Filia w Bielsku-Białej. Jest członkiem Komisji Energetyki Oddziału PAN w Katowicach i Sekcji Elektrotechnologii Komitetu Elektrotechniki PAN oraz członkiem Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej.

Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów, przy jednym głosie "wstrzymującym się".

■ W następnej kolejności Senat rozpatrzył projekty uchwał, przedstawione przez Prorektora ds. Dydaktyki prof. W. ZIELIŃSKIEGO, w sprawie rodzajów zajęć i liczebności grup studenckich oraz zasad ustalania wymiaru pensum i godzin obliczeniowych w r.ak.1997/98.

W projekcie pierwszej uchwały wprowadzono, w stosunku do odpowiedniej uchwały obowiązującej w r.ak. 1996/97, jedną zmianę, która ogranicza z góry liczebność grup laboratoryjnych (obecnie 8-15 osób, było nie mniej niż 8 osób). W projekcie dotyczącym wymiaru pensum i godzin obliczeniowych wprowadzono 2 zmiany: przepis uściślający zasadę obniżenia pensum dla osób pełniących funkcje w Uczelni oraz likwidację współczynnika przeliczeniowego "2" za zajęcia prowadzone w soboty, wobec możliwości przyjmowania współczynników powyżej "1" dla każdego rodzaju zajęć przez Rady Wydziałów.

W sprawie obu projektów swoje stanowiska przedstawiły Związki Zawodowe. NSZZ "Solidarność" zaproponował wprowadzenie górnej granicy liczebności grup studenckich dla wszystkich tych rodzajów zajęć, dla których Dziekani lub Rektor nie mogą wprowadzać innych liczebności grup. ZNP natomiast zaproponował, aby zamiast sformułowania "pracownia magisterska" wprowadzić sformułowanie "pracownia dyplomowa", oraz aby pozostawić współczynnik przeliczeniowy "2" dla zajęć prowadzonych w soboty. Ponadto ZNP proponował wprowadzenie terminu (do 15 lipca) ustalania liczebności grup studenckich.

W dyskusji dotyczącej projektów obu uchwał wypowiedzieli się: prof. J. BENDKOWSKI, mgr E. BROŃKA (radca prawny), prof. R. GRZYMKOWSKI, prof. Cz. SAJDAK, prof. W. CHOLEWA, dr B. PALUCHIEWICZ, dr A. SOBAŃSKI, prof. J. SUWIŃSKI, mgr E. PŁONKA, dr R. KLISZCZEWICZ, prof. J. KAŻMIERCZAK, prof. R. GESSING, prof. T. RODACKI, prof. J. ZAWADIAK, prof. B. POCHOPIEŃ i prof. W. ZIELIŃSKI.

Spośród zgłoszonych w dyskusji wniosków przyjęto w głosowaniu 2:

- precyzujący, który z dziekanów ustala w uzasadnionych przypadkach inną liczebność grup studenckich (ustalono, że "dziekan wydziału zlecającego zajęcia");
- zmieniający zapis "pracownia magisterska" na "pracownia dyplomowa".

Po przyjęciu wymienionych poprawek Senat przyjął obie uchwały:

w sprawie rodzajów zajęć i liczebności grup studenckich w r.ak.1997/98 (przy dwóch głosach "wstrzymujących się") oraz w sprawie zasad ustalania wymiaru pensum i godzin obliczeniowych w r.ak. 1997/98 (jednomyślnie). Treści uchwał publikujemy w rubryce DYDAKTYKA.

■ **Projekt uchwały w sprawie przyznania miastu Gliwice tytułu honorowego "Fundator Politechniki Śląskiej" zreferował Prorektor ds. Nauki prof. R. SOSNOWSKI.**

Regulamin przyznawania tytułu honorowego "Fundator Politechniki Śląskiej" przewiduje możliwości wręczenia medali, dyplomów i wmurowywania plakietek, zalicznie od wysokości wkładu: przy wkładzie równorzędnym 10 000 ECU - medal brązowy, 50 000 ECU - medal srebrny, 100 000 ECU - medal złoty. Dotychczas Senat przyznał medal, plakietkę i dyplom dla miasta Rybnika.

W głosowaniu jawnym Senat przy 3 głosach "wstrzymujących się" podjął uchwałę (nr VIII/56/96/97) w sprawie przyznania miastu Gliwice tytułu honorowego "Fundator Politechniki Śląskiej".

Plakietki obu wyróżnionych tym tytułem miast zostały wmurowane w siedzibie Rektoratu 23 maja br. z okazji święta Politechniki Śląskiej.

■ **Następnie Senat zatwierdził (jednomyślnie) Regulamin Senackiej Komisji ds. Dydaktyki.**

■ **W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiedzieli się:**

● JM REKTOR zaprosił na I nadzwyczajne posiedzenie Senatu (12.05.br.) poświęcone w całości wprowadzeniu zmian w Statucie Politechniki Śląskiej oraz na uroczysty koncert z okazji święta Politechniki Śląskiej (23.05.br.). JM Rektor poinformował o piśmie Dziekana Wydz. Automatyki, Elektroniki i Informatyki w sprawie nieuwzględniania wielu grup pracowniczych, w tym pracowników szkolnictwa wyższego, w przygotowywanych aktach prywatyzacji majątku narodowego (problem ten dyskutowano na Radzie Wydziału w dniu 22.04.br i podjęto stosowną uchwałę).

JM REKTOR przedstawił projekt uchwały w sprawie określenia wysokości odpisu z zysku netto na fundusz zasadniczy Politechniki Śląskiej. W uchwale, którą przyjęto przy 2 głosach "wstrzymujących się" stwierdza się, że "wysokość odpisu z zysku netto na fundusz

zasadniczy Uczelni za rok 1996 wynosi 80% tego zysku, skorygowanego o naliczony podatek dochodowy”.

● Prorektor ds. Nauki prof. R. SOSNOWSKI poinformował o mającym się odbyć spotkaniu (6.05.br.) z przedstawicielami Koncernu FIATA (o spotkaniu piszemy w Rubryce KRONIKA REKTORSKA). Prorektor zaapelował do dziekanów o wykorzystanie możliwości pozyskiwania funduszy w ramach umów o współpracy międzyrządowej, a w szczególności programów i protokołów wykonawczych do tych umów.

Trzecia informacja Prorektora dotyczyła powołania Górnosląskiego Centrum Inżynierii Biomedycznej, o którym pisaliśmy w poprzednim wydaniu Z ŻYCIA...

● Dyrektor mgr inż. W. WYDRYCHIEWICZ poinformował o pracach prowadzonych przez Biegłego Rewidenta dotyczących badania wyniku finansowego Uczelni za rok 1996.

● Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. J. CHOJCAN prosił dziekanów o składanie wniosków w sprawie mianowania na stanowiską profesorskie oraz poinformował o spotkaniu rektorów uczelni czterech województw, podczas którego dyskutowano m.in. o potrzebie tworzenia centrum komputerowego dużej mocy.

■ 12 maja br. odbyło się I nadzwyczajne posiedzenie Senatu, w całości poświęcone sprawom zmian w Statucie Politechniki Śląskiej. Relację z posiedzenia zamieścimy w następnym numerze.

■ Sprostowanie

W kwietniowym numerze Z ŻYCIA... (nr 7, r.ak. 1996/97) na str.5, gdzie przedstawiono wyniki działalności badawczej Uczelni, wkraść się błąd spowodowany opuszczeniem pozycji SPUB (specjalne programy i urzędzenia badawcze). To wywołało "lawinę", wskutek której błędnie podano udział sprzedaży prac i usług badawczych. Odpowiedni akapit powinien brzmieć:

“W zakresie działalności badawczej przychody wyniosły blisko 25 mln zł, a koszty własne niewiele przekroczyły kwotę 24 mln zł. W ramach tych przychodów dotacja na badania własne stanowi 12% (w r. 1995 - 15,9%). Dotacja na działalność statutową w 1996 roku stanowi 33,5% (w r. 1995 - 38%), środki na projekty badawcze - 22,4% (w r. 1995 - 23%),

środki na projekty celowe i zamawiane - 8,3% (w r. ub. - 3,5%), środki na specjalne programy i urzędzenia badawcze (SPUB) - 1,9% (w r. 1995 - 0,8%), sprzedaż prac i usług badawczych - 21,9% (w r. 1995 - 18,8%). Należy zwrócić uwagę na zmniejszenie dotacji na badania własne o 3,9%, jak również na działalność statutową o 4,5% w stosunku do roku 1995. Nastąpiło zwiększenie sprzedaży prac umownych o 3,1%, jak również wzrost środków na projekty celowe i zamawiane o 4,8% w odniesieniu do roku 1995”.

Za niezamierzoną omyłkę przepraszam Szanownych Czytelników.

M. Mikrut

ŚWIĘTO POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Tradycyjnie już w dzień święta naszej Uczelni - 24 maja, w Auli Głównej odbyła się uroczysta promocja doktorów i doktorów habilitowanych. Uroczystość otworzył i prowadził JM Rektor prof. Bolesław POCHOPIEŃ. On też wygłosił do promowanych i licznie zgromadzonych ich członków rodzin oraz promotorów i przyjaciół okolicznościowe przemówienie, które w całości niżej prezentujemy.

**Szanowni Doktorzy Habilitowani,
Szanowni Doktorzy,
Szanowni Zebrani!**

W swoim przemówieniu inauguracyjnym bieżący rok akademicki podkreślałem, że sens istnienia uczelni akademickich wynika z potrzeby konsekwentnego poszukiwania prawdy i krzewienia jej wśród ludzi, w warunkach dobrze pojętej wolności i poszanowania godności każdego człowieka. Dążenie ludzi do zrozumienia otaczającego nas świata, ogromny postęp w dziedzinie nauki jaki dokonuje się nieustannie, sprawia, że nadzieje na dalszy pozytywny rozwój cywilizacji związane są dziś jeszcze mocniej niż w przeszłości zarówno z działalnością szkół wyższych jak i wszelkich instytucji naukowych.

Głównymi zadaniami szkoły wyższej są kształcenie, prowadzenie badań naukowych i przygotowanie kandydatów do samodzielnej pracy naukowej i dydaktycznej. Zgodnie z zapisem w ustawie o szkolnictwie wyższym uczelnie są organizowane i działają na zasadzie wolności badań i wolności nauczania. Prowadzona działalność dydaktyczna może sprostać postę-

powi wiedzy i oczekiwaniom społeczeństwa jeśli będzie nierozłącznie związana z prowadzoną działalnością naukową. Działalność naukowa polega na poszukiwaniu prawdy o sobie samym, o otaczającym świecie i wszechświecie - w szerokim obszarze niewiedzy.

Wolność jest jedyną w swoim rodzaju wartością etyczną, od realizacji której zależy realizacja innych wartości, mogącą się spełnić wtedy, gdy jest skierowana ku jakiejś wartości, jakiemuś dobru, które urzeczywistnia.

Prawdziwym dobrem wolności jest prawda. Im więcej jest między nami prawdy, tym więcej jest również wolności.

Tekst encykliki "Redemptor Hominis" Jana Pawła II bardzo wiele uwagi poświęca ludziom, którzy kierują się rzetelnym odniesieniem do prawdy w każdej dziedzinie. Dotyka bolesnej sprawy etyki i roli moralności w postępie świata. Pyta Papież Jan Paweł II m.in.: "Czy wszystkie dotychczasowe osiągnięcia techniki idą w parze z postępem etyki i duchowym postępem człowieka?... Czy w ludziach... nie narasta zwłaszcza dążenie do tego, aby cały rozwój materialny, techniczno-produkcyjny wykorzystać do celów wyłącznego panowania nad drugimi... Rozwój techniki oraz naznaczony panowaniem techniki rozwój cywilizacji współczesnej domaga się proporcjonalnego rozwoju moralności i etyki".

Znamiennymi pozostają do dziś słowa Jana Pawła II wypowiedziane w roku 1980 w Paryżu na forum UNESCO:

"Trzeba mieć przekonanie o pierwszeństwie etyki nad techniką, prymacie osoby nad rzeczami, o wyższości ducha nad materią".

Najnowsze osiągnięcia naukowe z jednej strony ułatwiają odkrycie prawdy, ale również uświadamiają jak jeszcze jesteśmy od niej daleko.

Poszukiwanie prawdy i jej głoszenie to najwyższa wartość, którą powinien mieć na uwadze każdy nauczyciel akademicki i pracownik nauki. Można zgodzić się z tymi, którzy twierdzą, że jedyne co powinno kępować w badaniach, to etyczne postępowanie badawcze i wymóg zmierzania jak najkrótszą drogą do prawdy. Na nauczycielach akademickich i pracownikach nauki ciąży obowiązek dzielenia się zasobem zdobytej wiedzy naukowej i to nie tylko ze studentami. Nauka zmienia życie ludzi i to o wiele szybciej niżby tego sobie życzyli. Coraz więcej osób zdaje sobie sprawę, że ich życie zmieniło się pod wpływem jakichś odkryć, których nie rozumieją, a to często budzi chęć poznania. Stąd tak ważną staje się również rola

popularyzatora, który w sposób stosunkowo prosty, umiejętny i ciekawy wyjaśni co i dlaczego dzieje się w nauce.

Drodzy Doktorzy Habilitowani, Drodzy Doktorzy!

Efektom Waszej dotychczasowej wyteżonej pracy naukowej są uzyskane stopnie doktora habilitowanego i doktora nauk technicznych, podsumowane dzisiejszą promocją doktorską, podczas której zostały Wam wręczone dyplomy doktorskie. Pracując w trudnych warunkach, prowadząc z wielkim poświęceniem badania naukowe sami doświadczyliście tego, że ten najcenniejszy kapitał nauki, którym sami jesteście, nie jest właściwie doceniany, a często jest trwoniony wskutek nie najlepszych warunków w jakich zmuszona jest egzystować nauka w naszym kraju.

Zakończyliście pomyślnie kolejny etap na drodze prowadzącej do uzyskania tytułu profesora. Cieszy nas to tym bardziej, że miarą prestiżu każdej uczelni i placówki naukowej jest liczba zatrudnionych w nich profesorów tytularnych, doktorów habilitowanych i doktorów. Ale znacznie ważniejszym jest, aby ten prestiż wynikał nie tylko z tej liczby, ale również z ich cech osobowych, które umożliwiłyby dzielenie się nie tylko wiedzą naukową, ale także bogactwem swego człowieczeństwa.

Życzę Wam, aby cechowała Was postawa krytyczna i zdolność do samokrytyki.

Abyście potrafili również powiedzieć:

"NIE WIEM" oraz "POPEŁNIŁEM BŁĄD".

Życzę Wam abyście wzbogacili się duchowo i intelektualnie pod wpływem mądrego i krytycznego odbioru przez innych waszych treści wykładowych i rezultatów prowadzonych przez Was badań naukowych.

Ważne, abyście potrafili czynić to co jest dobre, a zarazem odrzucić odważnie zło nie odrzucając człowieka, który go czyni.

Do tych życzeń dołączam również moje serdeczne gratulacje i życzenia dalszych sukcesów naukowych, zawodowych oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Słowa podziękowania kieruję również do Promotorów i Dziekanów, którzy też mają swój udział w Waszym sukcesie.

Szczególne wyrazy uszanowania i podziękowania kieruję do Waszych Najbliższych, którzy tak licznie towarzyszą Wam dzisiaj w tej podniosłej uroczystości, a którzy przez cały czas przygotowania rozpraw wykazywali cierpliwość i zrozumienie dla Waszych poczynąń.

Dyplom doktora habilitowanego z rąk JM Rektora otrzymali:

1. dr hab.inż. Władysław BRZOZOWSKI (RE)
2. dr hab.inż. Mirosław GIBAS (RCh)
3. dr hab.inż. Marek KOWALCZUK (RCh)
4. dr hab.inż. Andrzej NOWAK (RMT)
5. dr hab.inż. Andrzej RUSIN (RIE)
6. dr hab.inż. Dagmara TEJSZERSKA (RMT)
7. dr hab.inż. Lesław TOPÓR-KAMIŃSKI (RE)
8. dr hab.inż. Zygmunt WRÓBEL (RAu)

Dyplom doktora nauk wręczono 52 osobom, które swoje przewody doktorskie zakończyły w minionym roku w naszej Uczelni. Rozkład dyplomów doktorskich na poszczególne wydziały przedstawia się następująco:

RAr - 6
RAu - 3
RB - 3
RCh - 10
RE - 7
RG - 4
RIE - 3
RMF - 3
RMT - 8
RM - 5

Dzień wcześniej, 23 maja w Auli Głównej odbył się z okazji święta Politechniki koncert, który otworzył Prorektor ds. Dydaktyki prof. Wojciech ZIELIŃSKI. W koncercie wystąpiły: Akademicki Chór Politechniki Śląskiej, Chór Instytutu Pedagogiki Muzycznej Filii U.Śl. w Cieszynie oraz Zespół Kameralny 6/6 Akademickiego Chóru Pol. Śl. Koncert był równocześnie inauguracją XVII Gliwickich Spotkań Chóralnych.

KRONIKA REKTORSKA

■ W dniu 6 maja br. odbyło się spotkanie przedstawicieli Politechniki Śląskiej z przedstawicielami Koncernu FIAT. Ze strony włoskiej w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Magneti Marelli z Sosnowca inż. Augusto RIGGI (dyrektor Zakładu) oraz p.p. Giorgio MANUNTA, Roberto PAVARINO, mgr inż. Zbigniew GURGUL, dyrektorzy Fiat Auto Poland SA w Bielsku (pan Giovanni NESPOLO i pan Ryszard ISKRA), dyrektor Fiat Auto Poland w Tychach (pan Olgierd ANDRYCZ)

oraz pan Gianfranco CARMELLO z Teksid Poland SA z Bielska-Białej.

Inicjatorem spotkania oraz prowadzącym obrady był pan Prorektor ds. Nauki Remigiusz SOSNOWSKI.

W spotkaniu uczestniczył również prof. dr hab. inż. Antoni SZUMANOWSKI z Politechniki Warszawskiej, koordynator podpisanej w styczniu br. w Turynie wspólnej umowy o współpracy Pol. Śl. i Pol. Warszawskiej z koncernem FIAT.

Ze strony Politechniki Śląskiej na spotkanie zostali zaproszeni Dziekani oraz osoby, które zgłosiły gotowość współpracy naukowej i badawczej w oparciu o posiadane zaplecze laboratoryjne.

Kolejne spotkanie, już jako robocze związane ze zwiedzaniem laboratoriów na poszczególnych Wydziałach, przewidziane jest na przełomie października i listopada br.

■ 9 maja br. spotkali się profesorowie Wydziału Chemicznego z przedstawicielami przemysłu na konferencji "Perspektywy współpracy nauka-przemysł chemiczny". W spotkaniu uczestniczyli JM Rektor Politechniki Śląskiej B. POCHOPIEŃ i Prorektor W. ZIELIŃSKI. Spotkanie zakończyło się powołaniem "Stowarzyszenia przyjaciół Wydziału Chemicznego", którego przewodniczącym został Prezes CPN dr inż. Jerzy Masłyka, absolwent Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej.

■ 20 maja br. Prorektor W. ZIELIŃSKI uczestniczył w seminarium "Etyka zawodowa" organizowanym przez Instytut Problemów Współczesnej Cywilizacji, które odbyło się w SGH w Warszawie. Celem seminarium, w którym uczestniczyli rektorzy, prorektorzy i profesorowie licznych uczelni i instytutów naukowych z całego kraju, było omówienie problemów etycznych, z którymi spotykają się nauczyciele akademicki i pracownicy nauki. Szczególnie interesujące były przemyslenia Komisji Etyki Zawodowej Politechniki Warszawskiej.

■ W dniu 21 maja br. krótką wizytę w Politechnice Śląskiej złożył prezes Agencji Techniki i Technologii minister Tadeusz SOROKA. W trakcie spotkania oceniono i przedyskutowano formy i możliwości współpracy pomiędzy Uczelnią a agencją. Postanowiono, że przedstawiciele Uczelni i agencji będą spotykać się regularnie (co najmniej raz w miesiącu) celem dopracowania szczegółów dalszej współpracy.

■ W dniach 22 i 23 maja br. odbyły się gry studentów Politechniki Śląskiej. Oficjalnie klucze od miasta przekazał przewodniczący Rady Miasta Gliwice dr inż. Tadeusz GRABOWIECKI w towarzystwie Prorektora Wojciecha ZIELIŃSKIEGO. Szerzej o igrach piszemy oddzielnie.

■ 23 maja br. JM Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w VI Sympozjum Naukowym "Trwałe wartości w zmieniającym się społeczeństwie", które odbyło się w Piekarach Śląskich.

TYTUŁ NAUKOWY STOPNIE I STANOWISKA

■ Tytuł naukowy profesora

- Prezydent RP nadał tytuł profesora **prof.dr hab. Zygmunta KLESZCZEWSKIE-MU** z dniem 13.05.97 r. (RMF).

■ Habilitacje

Stopień doktora habilitowanego uzyskał:

- **dr Andrzej NOWAK** (50 l.) z Katedry Mechaniki Robotów i Maszyn - w zakresie budowy i eksploatacji maszyn; RMT - 27.11.96 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 28.04.97 r.

■ Doktoraty

Stopień naukowy doktora uzyskali:

- **mgr inż. Piotr BAŃKA** (34 l.) z Instytutu Eksploatacji Złóż Pol. Śl.; temat pracy - "Metoda prognozowania czasowych zmian aktywności sejsmicznej w oparciu o deformacje górotworu wywołane eksploatacją górniczą", promotor - dr hab.inż. Jan BIAŁEK prof.nzw. w Pol. Śl., RG - 27.05.97 r.
- **mgr Marek WYDRA** (34 l.) z Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Pol. Śl.; temat pracy - "Dynamika zmian występowania wybranych metali ciężkich w imisji kierunkowej na terenie Knuruwa", promotor - prof.dr hab. Jerzy KWAPULIŃSKI, RŁE - 16.05.97 r.

■ Stanowisko profesora nadzwyczajnego

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego **dra hab.inż. Alfreda KALUŻNEGO** (RE) na kres od 15.05.97 r. do 14.05.2002 r.

Gratulacje

PROFESOR JANUSZ W. WANDRASZ członkiem New York Academy of Sciences

Z początkiem bieżącego roku prof. dr hab.inż. Janusz W. WANDRASZ (RIE) otrzymał propozycję zostania członkiem New York Academy of Sciences USA. Propozycję tę przyjął i decyzją z dnia 8 kwietnia br. został oficjalnie przyjęty do grona jej członków (Member ID# 452340). New York Academy of Sciences funkcjonuje od 1817 roku i skupia w swoich szeregach naukowców z prawie 160 krajów. Przyjęcie prof. J.W. Wandrasza na członka tej Akademii jest szczególnym wyróżnieniem Jego działalności naukowej, nierzadko pomijanej i niedocenianej w Polsce.

Wcześniej, o czym pisaliśmy już w biuletynie (Z ŻYCIA..., luty'97), prof. J.W. Wandrasz został członkiem Akademii Nauk Federacji Rosyjskiej.

Gratulacje

WYRÓŻNIENIE dla mgra inż. Tomasza Krykowskiego

19 maja br. w gmachu Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast w Warszawie wręczono wyróżnienia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa za prace dyplomowe wykonane w 1996 r. Laureatem jednej z nagród został mgr inż. Tomasz KRYKOWSKI, asystent w Katedrze Mechaniki Teoretycznej i równocześnie uczestnik studium doktoranckiego na Wydziale Budownictwa. Pan T. Krykowski ukończył specjalność "Metody komputerowe w mechanice konstrukcji", którą prowadzi Katedra Mechaniki Teoretycznej. Wyróżnioną pracę dyplomową pt. "Wariacyjne metody rozwiązywania łuków płaskich o małej wyniosłości" wykonał pod kierunkiem **prof. dra hab.inż. Szczepana BORKOWSKIEGO**.

Gratulacje

PLAN RZECZOWO - FINANSOWY POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ NA 1997 r.

Plan rzeczowo-finansowy Uczelni na 1997 r. składa się z 14 tabel zawierających następujące dane:

1. Informacje o wybranych elementach planu rzeczowo-finansowego
2. Plan finansowy Uczelni

3. Pierwotny podział limitu osobowego funduszu płac i dotacji na działalność dydaktyczną
4. Podział dotacji dydaktycznej wg algorytmu wraz z korektą podziału
5. Zestawienie podziału limitu osobowego funduszu płac i dotacji na działalność dydaktyczną
6. Planowanie wysokości narzutu kosztów ogólnouczelnianych na 1997 r. z planem kosztów ogólnouczelnianych
7. Plan remontów budynków finansowanych z Funduszu Remontowego Centralnego
8. Planowane nakłady na działalność badawczą
9. Podział dotacji na badania własne
10. Podział środków inwestycyjnych
11. Zestawienie nakładów finansowych Uczelni
12. Zestawienie projektów planów finansowych działalności dydaktycznej wydziałów wraz z zestawieniem projektów planów finansowych działalności dydaktycznej wydziałów wg "potrzeb minimum"
13. Zestawienie projektów planów działalności badawczej wydziałów i OGI
14. Zestawienie planów finansowych działalności dydaktycznej jednostek międzywydziałowych, pozawydziałowych i ogólnouczelnianych

W planie na 1997 r. założono wzrost liczby studentów o 15% oraz wzrost studentów przyjętych na I rok o 6,5%, przy jednoczesnym utrzymaniu zatrudnienia nauczycieli akademickich na poziomie roku ubiegłego. Uczelnia uzyskała na 1997 r. wzrost dotacji na działalność dydaktyczną o 25,1% (łącznie ze skutkami regulacji płac w 1997 r., bez skutków regulacji płac - wzrost o 16,1%). Limit osobowego funduszu płac na 1997 r. wzrósł w stosunku do roku ubiegłego o 27,3% - (łącznie ze skutkami regulacji płac w 1997 r., bez skutków regulacji - wzrost o 16,3%), przy czym należy pamiętać, że skutki regulacji płac z 1996 r. powodują wzrost kosztów osobowego funduszu płac w 1997 r. - o 13,8%.

Dotacja na pomoc materialną dla studentów wzrosła wyjątkowo dużo - w wyniku starań Władz Uczelni - o 51,1%.

Wzrost środków budżetowych Uczelni na badania własne i działalność statutową jest w porównaniu do wzrostu w 1996 r. mniej korzystny bowiem:

- na badania własne tylko o 6,9% (przy 23,4% w 1996 r.),

- na działalność statutową o 18,5% (przy 20,8% w 1996 r.).

Sytuację poprawia pozostałość środków z BW i BK z 1996 r. w kwocie 4 528 408 zł. Wielkość środków na projekty badawcze (wzrost tylko o 9,5%) dotyczy jedynie projektów aktualnie przyznanych i należy oczekiwać, że wzrośnie ona w ciągu roku (po rozstrzygnięciu konkursu w m-cu lipcu br.).

Również należy oczekiwać wzrostu środków na inwestycje z KBN oraz na działalność ogólnotechniczną (o kwotę przyznawaną na import czasopism) - decyzje KBN zwykle przekazywane są w m-cach maj-czerwiec.

Środki PHARE, tj. środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej wzrastają o 31,5% (czyli znacząco), natomiast wzrost środków na specjalne programy i urządzenia badawcze (SPUB) o 129,8% wiąże się ze zmianą zasad finansowania kosztów korzystania z Internetu (dotychczas finansowano centralnie przez KBN).

W planie finansowym Uczelni obejmującym działalność operacyjną oraz zyski z operacji finansowej i straty z pozostałej sprzedaży założono stratę w wysokości 2 100 000 zł, wyznaczoną na podstawie przewidywanych strat przez wydziały ale z uwzględnieniem rezerw środków (tj. rezerwy dotacji z przychodów pozawydziałowych) oraz zysków z działalności badawczej i z operacji finansowych. Należy zwrócić uwagę na stosunkowo niski wzrost przychodów z opłat za zajęcia dydaktyczne (tylko 21,6% przy 78,9% w 1996 r.) oraz niski wzrost zysku z prac badawczych założony przez wydziały (tylko 2,0% przy wzroście przychodów z prac umownych o 34,4%), a także znacznie niższy zysk z operacji finansowych.

W planie pomocy materialnej dla studentów wskutek znaczniejszego niż w latach poprzednich wzrostu dotacji (o 50%) - założono wzrost stypendiów o 50% i kosztów utrzymania domów studenckich o 83,7% oraz wzrost kosztów stołówek studenckich o 77,9%. Ze względu na deficyt środków funduszu pomocy materialnej dla studentów od kilku lat pogarszały się warunki bytowe w domach studenckich. Kilka akademików wymaga remontów kapitalnych, inne szerszego zakresu remontów bieżących, a we wszystkich występuje konieczność wykonania prac związanych z realizacją zaleceń dotyczących usunięcia zagrożeń pożarowych wymagających znacznych nakładów finansowych. Realizacja tych zadań nastąpi w II etapach, tj. w 1997 i 1998 r. - co

wiąże się z koniecznością zarezerwowania środków finansowych (stąd planowana pozostałość funduszu na dzień 31.12.97 r.).

Pierwotny podział limitu funduszu płac i dotacji na działalność dydaktyczną opracowano przy założeniu zapewnienia niezbędnego minimum środków dla jednostek międzywydziałowych, pozawydziałowych i ogólnouczelnianych oraz pozostałych jednostek i zadań (w tym remonty z FRC) a jednocześnie dążenia do zapewnienia wzrostu - na ile to możliwe - udziału procentowego wydziałów w limicie OFP i dotacji. Wzrost ten jest jednak bardzo nieznaczny (tylko o 0,63% przy uwzględnieniu rezerwy Rektora). Sytuacja finansowa wydziałów jest więc bardzo trudna ale i różnicowana.

Podział środków wg algorytmu wymaga korekty w odniesieniu do Wydziałów: Architektury (tylko 106,7% limitu OFP w 1996 r.) i Chemicznego (tylko 108,2% limitu OFP w 1996 r.) oraz Organizacji i Zarządzania (wzrost limitu OFP o 103,4%). Propozycja korekty podziału limitu OFP i dotacji, którą przedstawiono Senatowi, polegała na ustaleniu minimum 115% i maksimum 145% wzrostu limitu OFP w 1997 r.

Planowane wysokości narzutu kosztów ogólnouczelnianych ustalone zostały na podstawie oszacowanych kosztów bezpośrednich w poszczególnych rodzajach działalności i planowanych kosztów ogólnouczelnianych. Narzuty dla poszczególnych rodzajów działalności Uczelni zaproponowano w następujących wysokościach: działalność dydaktyczna - 13,0%, działalność badawcza - 9,6% (średnio), domy i stołówki studenckie - 10,0%

Plan remontów budynków z Funduszu Remontowego Centralnego zawiera zadania, które mieszczą się w dotacji na FRC oraz zadania, które zostaną podjęte w momencie uzyskania dodatkowych środków na FRC. Na remonty zaplanowano łącznie 2,5 mln zł. Koszt remontów niezbędnych do realizacji w 1997 r., na które brak pokrycia w planie finansowym wynosi 320 tys. zł.

Podział dotacji na badania własne opracowano w oparciu o znowelizowany przez Senat i obowiązujący od 1.01.97 r. algorytm podziału tej dotacji. Dane do algorytmu przekazano odrębnie poszczególnym wydziałom. Z ogólnej dotacji KBN przyznanej Uczelni na badania własne w wysokości 4 mln. 681 tys. zł., 10% stanowi rezerwa Rektora.

W podziale środków inwestycyjnych założono, że fundusz inwestycyjny dla jednostek

z tytułu amortyzacji tworzy się w wysokości 80% ich kosztów amortyzacji. Powstała rezerwa Rektora z tytułu amortyzacji składa się z 20% funduszu jednostek (606 979 zł) oraz z amortyzacji urządzeń ogólnouczelnianych w Administracji Centralnej, Ciepłowni i Bazie Transportowej, a także pozostałych jednostek, tj. Administracji Osiedla Studenckiego i Akademickiej Służby Zdrowia. Rezerwa ta w 93% przeznaczona jest na rozbudowę Domu Pracy Twórczej w Szczyrku. W sumie fundusz inwestycyjny na rok 1997 obejmuje kwotę 5 mln 35 tys. zł.

Projekty planów finansowych działalności dydaktycznej wydziałów zostały opracowane w oparciu o wstępne informacje o podziale limitu OFP i dotacji, przy założeniu zbilansowania kosztów ze środkami i stratami w wysokości planowanego zysku w działalności badawczej. Z analizy tych planów wynika, że przy takich założeniach wiele wydziałów pomimo znacznego finansowania kosztów OFP i amortyzacji z działalności badawczej, zmuszonych zostało do obniżenia niektórych rodzajów kosztów do nierealnego poziomu (np. RAr, RB, RCh., RMF i RMT). W planach założono jednak stosunkowo niski wzrost przychodów własnych (o 16,3%), pomimo wzrostu opłat za studia od 1.10.96 r. i przewidzianego wzrostu od 1.10.97 r., a także pomimo planowanego wzrostu liczby studentów studiów wieczorowych i zaocznych o 901 osób (ponadto zrezygnowano przecież z przekazywania 10% opłat do rezerwy Rektora). W projektach planów tej działalności opracowanych wg "potrzeb minimum" założono stratę o łącznej wysokości 8 903 993 zł, a więc w wysokości 13,5% w stosunku do dotacji (a bez zysku z prac badawczych - 12,4%), co z kolei budzi wątpliwości co do realności takich założeń w planowaniu (niektóre pozycje kosztów są znacznie wyższe niż w roku ubiegłym, a nie należy oczekiwać, że znajdą się środki na ich realizację). Oczywiście jest rezerwa dotacji, która będzie przekazana wydziałom oraz przewidziano w planie finansowym stratę Uczelni na poziomie 2 100 000 zł, jednakże planowane koszty i przychody wydziałów powinny być urealniane.

W projektach planów finansowych działalności badawczej założono przychody własne (czyli sprzedaż prac badawczych umownych, projektów celowych i zamawianych) na poziomie niższym niż w roku ubiegłym (98%), co budzi wątpliwości. Nakłady na działalność statutową i badania własne wzrastają o 65,9%,

ale wynika to z niewykorzystania środków w roku ubiegłym. Założono jednak znaczny wzrost sfinansowania w tej działalności kosztów osobowego funduszu płac (o 83,9%) i amortyzacji (o 189%), przy czym 2 wydziały obniżyły finansowanie kosztów osobowego funduszu płac (RB i RCh.). Nieznacznie rosną nakłady na aparaturę badawczą (o 12,8%), natomiast koszty wynagrodzeń osobowych i honorariów zaplanowano na poziomie roku ubiegłego. Należy oczekiwać, że opracowane przez wydziały - po zatwierdzeniu podziału środków finansowych przez Senat - ostateczne plany finansowe będą dalszym przybliżeniem w szacowaniu realnych przychodów własnych i niezbędnych ale realnych kosztów. Sytuacja wymaga jednak pilnego wypracowania strategii działania w zakresie właściwego zagospodarowania rezerw środków (limitu OFP i dotacji) oraz racjonalnej gospodarki posiadanymi choć niewystarczającymi środkami.

DYDAKTYKA

UCHWAŁA Nr VIII/54/96/97 Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 5 maja 1997 r. w sprawie rodzajów zajęć i liczebności grup studenckich w roku akademickim 1997/98

Na podstawie art. 101 ust. 2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U.Nr 65 z 1990 r., poz. 385) z uwzględnieniem § 117 Statutu Pol. Śl., Senat Politechniki Śląskiej uchwala:

§1

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w formie: wykładów, seminariów, ćwiczeń, zajęć laboratoryjnych, zajęć projektowych, zajęć terenowych, lektoratów języków obcych, zajęć z wychowania fizycznego.

§2

1. Liczebność grup studenckich na zajęciach dydaktycznych, o których mowa w §1, ustala się w sposób następujący:

- wykłady* należy prowadzić dla wszystkich studentów danego roku studiów wydziału, kierunku lub specjalności, pod warunkiem zapewnienia odpowiednich pomieszczeń i środków technicznych;
- ćwiczenia* należy prowadzić w grupach liczących nie mniej niż 25 osób, a na I roku nie mniej niż 30 osób;
- zajęcia projektowe, seminaria* oraz *zajęcia terenowe* związane z realizacją okre-

ślonych części programu danego przedmiotu poza siedzibą Uczelni należy prowadzić w grupach liczących nie mniej niż 12 osób;

- zajęcia laboratoryjne* należy prowadzić w grupach liczących od 8 do 15 osób;
- lektoraty języków obcych* należy prowadzić w grupach liczących nie mniej niż 12 osób;
- zajęcia z wychowania fizycznego* należy prowadzić w grupach liczących nie mniej niż 25 osób.

2. Liczebność grup na wykładach i zajęciach fakultatywnych (do wyboru przez studentów od siódmego semestru) nie może być mniejsza niż 10 osób

§3

W uzasadnionych przypadkach Dziekani wydziałów zlecających zajęcia mogą ustalić inną liczebność grup studenckich niż to określono w §2 ust. 1 a-d i ust.2, a Rektor inną niż w §2 ust. 1 e-f.

W stosunku do uchwały obowiązującej w bieżącym roku akademickim powyższa uchwała wprowadza jedną zasadniczą zmianę, tj. ustala górną granicę liczebności grup laboratoryjnych (§2 ust.1 d).

UCHWAŁA Nr VIII/55/96/97 Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 5 maja 1997 r. w sprawie zasad ustalania wymiaru pensum oraz godzin obliczeniowych w roku akademickim 1997/98

Na podstawie art. 48 ust. 1 pkt. 7 z uwzględnieniem art. 101 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U.Nr 65 z 1990 r., poz. 385) i § 117 Statutu Pol. Śl., Senat Politechniki Śląskiej uchwala:

§1

1. Roczne pensum dydaktyczne dla poszczególnych stanowisk wynosi:

- dla profesora zwyczajnego - 120 godz. obl.
- dla profesora nadzwyczajnego - 150 godz. obl.
- dla docenta, adiunkta posiadającego stopień naukowy doktora habilitowanego - 180 godz. obl.
- dla adiunkta posiadającego stopień doktora, asystenta - 210 godz. obl.
- dla starszego wykładowcy - 300 godz. obl.
- dla wykładowcy - 360 godz. obl.
- dla lektora, instruktora - 540 godz. obl.
- dla asystenta zatrudnionego po raz pierwszy na okres 1 roku - 120 godz. obl.

2. Rada Wydziału może zmienić pensum w zakresie wymiaru ustalonego w ustawie.
3. Możliwość uzyskania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe istnieje wyłącznie w przypadku wypełnienia pensum, o którym mowa w ust. 1, liczoną bez uwzględnienia współczynników zwiększających wymienionych w §2 oraz zaliczeń godzin wymienionych w §3 pkt. 1

§2

1. Jedna godzina obliczeniowa odpowiada 45 minutom zajęć prowadzonych według ustalonego planu (wartość współczynnika przeliczeniowego = 1).
2. Rada Wydziału może ustalić wyższe od 1 wartości współczynników przeliczeniowych w odniesieniu do rodzaju zajęć, formy zajęć, itp.

§3

1. Z tytułu pełnienia funkcji rektora, prorektora, dziekana lub prodziekana zalicza się 90 godzin obliczeniowych w roku akademickim.
2. Na wniosek zainteresowanego, nauczycielowi akademickiemu sprawującemu opiekę nad koleżanką naukową Dziekan może, w uzasadnionych przypadkach zaliczyć z tego tytułu 15 godzin obliczeniowych w roku akademickim.
3. Z tytułu prowadzenia pracy magisterskiej lub innej pracy dyplomowej wypłaca się osobie prowadzącej ekwiwalent pieniężny w wysokości 15 godzin x stawka godzinowa za każdą pracę ocenioną.
W przypadku wystąpienia niedociążenia dydaktycznego prowadzącemu zalicza się 15 godzin obliczeniowych za każdą ocenioną pracę, do uzyskania ustalonego wymiaru pensum.
4. Na podstawie uchwały Rady Wydziału, z tytułu pracy dyplomowej, która wymaga przeprowadzenia eksperymentów laboratoryjnych lub terenowych ujętych bezwymiarowo w planie studiów jako "pracownia dyplomowa" - zalicza się osobie prowadzącej pracownię 15 godzin obliczeniowych za każdą pracę.
5. Na podstawie uchwały Rady Wydziału, z tytułu sprawowania opieki nad studentami studiującymi według indywidualnych planów studiów, zalicza się do 30 godzin obliczeniowych w roku akademickim.

§4

W przypadkach nie objętych niniejszą uchwałą decyduje Rektor.

W powyższej uchwale wprowadzono dwie zmiany w porównaniu z uchwałą obowiązującą w r.ak. 1996/97, tj.:

- zlikwidowano współczynnik przeliczeniowy równy 2 za zajęcia prowadzone w soboty,

- zamiast "pracowni magisterskiej" wprowadzono "pracownię dyplomową", co oznacza, że osobie prowadzącej pracę dyplomową (także inżynierską) wymagającą przeprowadzenia eksperymentów laboratoryjnych lub terenowych można zaliczyć 15 godzin obliczeniowych.

AMERYKAŃSKO-POLSKIE STUDIA PODYPLOMOWE Wręczenie dyplomów z udziałem ambasadora USA

W dniu 27 maja 1997 r. w salach Centrum Studiów Podyplomowych przy Wydziale Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej odbyła się ceremonia wręczenia dyplomów absolwentom III kursu Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych z zakresu przyjaznej dla środowiska restrukturyzacji przemysłu ciężkiego. Uroczystość zaszczycił swoją obecnością ambasador USA w Polsce Nicholas REY. Obecny był JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Bolesław POCHOPIEŃ. W uroczystości wzięli także udział: wicekonsul USA w Krakowie John MATEL, przedstawiciel USAiD Andrzej PĘCIKIEWICZ, przedstawiciele władz wojewódzkich i Zarządu Katowic oraz Prorektor Wysokiej Szkoły Bańskiej z Ostrawy prof. Tomáš ČERMÁK. Obecni byli przedstawiciele władz Uczelni i Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu. Uroczystość otworzył i powitał zebranych Prorektor ds. Nauki, a równocześnie współprowadniczący Rady Programowej Studiów prof. Remigiusz SOSNOWSKI. Z kolei zabrał głos ambasador USA. Na wstępie ambasador wyraził zadowolenie z faktu, że ma przyjemność po raz pierwszy przebywać w murach Politechniki Śląskiej. Podkreślił swe polskie korzenie. Złożył gratulacje absolwentom Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych. W barwnym wystąpieniu ocenił bariery dalszego rozwoju polskiej gospodarki, podkreślając znaczenie energetyki, systemu komunikacyjnego, budownictwa i telekomunikacji dla dalszego rozwoju kraju.

Z kolei głos zabrał JM Rektor, który w krótkim wystąpieniu wysoko ocenił program studiów podyplomowych niezwykle przydatny dla menedżerów przemysłu ciężkiego. Składając na ręce prof. Zbigniewa BOCHNIARZA podziękowania dla partnera amerykańskiego, wręczył mu honorową odznakę zasłużonego dla Politechniki Śląskiej.

Kolejnym mówcą był prof. Z. BOCHNIARZ, dyrektor programu Environmental Training Projekt for Central and Eastern Europa, współprzewodniczący Rady Programowej Studiów. Profesor BOCHNIARZ odczytał adres skierowany na ręce Władz Uczelni przez Dziekana Hubert H. Humphrey Institute of Public Affairs prof. E. Edwarda Schuha oraz wyraził nadzieję na dalszą owocną współpracę Uniwersytetu Minnesota z Politechniką Śląską. JM Rektor prof. Bolesław POCHOPIEŃ wraz z Nicholasem REYEM i prof. Zbigniewem BOCHNIARZEM dokonali wręczenia dyplomów. Studia ukończyło 30 dyrektorów i przedstawicieli kadry kierowniczej elektrowni, elektrociepłowni i innych zakładów branży energetycznej. Otrzymali oni prestiżowe dyplomy sygnowane przez Politechnikę Śląską oraz Uniwersytet Minnesota.

Po zakończeniu ceremonii ambasador Nicholas REY otrzymał z rąk JM Rektora medal 50-lecia Politechniki Śląskiej. Ambasador Nicholas REY i konsul USA w Krakowie John Matel otrzymali także okolicznościowe wydawnictwa Politechniki Śląskiej i upominki.

Po krótkiej przerwie rozpoczęło się IV seminarium **"Problemy ochrony środowiska w przemyśle ciężkim"** poświęcone w całości prezentacji prac dyplomowych przygotowanych przez absolwentów Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych. Obrady prowadził Prorektor ds. Dydaktyki Wojciech ZIELIŃSKI. Swoje prace zaprezentowała szóstka absolwentów, którzy obronili prace dyplomowe z wyróżnieniem:

Jan BUTMANKIEWICZ (Elektrownia Opole SA) przedstawił pracę pt. "Ocena poziomu rozwiązań technicznych i technologicznych Elektrowni Opole SA w świetle ochrony środowiska naturalnego", a Eugeniusz KUGLARZ (Zespół Elektrociepłowni Bielsko-Biała SA) omówił kierunki i sposoby restrukturyzacji Zespołu Elektrociepłowni Bielsko-Biała SA w aspekcie zmian organizacyjnych i technologicznych polskiego podsektora elektrociepłowni.

Jerzy KURZAK (Zakłady Remontowe Energetyki SA) scharakteryzował plan rozwoju ZRE "Katowice" SA na lata 1997 - 2000 z uwzględnieniem przedsięwzięć modernizacyjnych i instalacji proekologicznych w energetyce. Kolejnym mówcą był Henryk TYMOWSKI, który przedstawił pracę pt. "Techniczne i ekonomiczne aspekty ograniczenia emisji SO₂ w Elektrowni Łaziska SA". Tematem pracy Jacka UMIŃSKIEGO z Elektro-

ciepłowni "Będzin" SA był plan marketingowy firmy na lata 1998-2005.

Ostatnim referentem był Wojciech ŻUREK, który omówił działania modernizacyjno-inwestycyjne Elektrowni "Siersza" celem dostosowania jej do pracy w systemie energetycznym po 2000 roku.

Skróty wszystkich prac dyplomowych zostały opublikowane w materiałach seminaryjnych, będących 43. skryptem przygotowanym i wydany przez Amerykańsko-Polskie Studium Podyplomowe w ciągu niespełna trzech lat działalności tego Studium.

Jerzy Barglik

ORGANIZACJA

■ Zarządzenia JM Rektora

- Nr 22/96/97 z dnia 28 kwietnia w sprawie trybu udzielania urlopów wypoczynkowych nauczycielom akademickim
- Nr 23/96/97 z dnia 7 maja w sprawie powołania Komisji ds. opracowania tematów zadań na sprawdziany przedmiotowe obowiązujące kandydatów na I rok studiów w roku akademickim 1997/98
- Nr 24/96/97 z dnia 7 maja w sprawie określenia dodatkowych kryteriów tworzenia i przekształcania jednostek organizacyjnych wewnątrzwydziałowych oraz powoływania kierowników tych jednostek

■ Pisma okólne JM Rektora

- Nr 18/96/97 z dnia 7 maja w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej w roku akademickim 1997/98
- Nr 19/96/97 z dnia 15 maja w sprawie zmian w Statucie Politechniki Śląskiej

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Wyjazdy

W maju 1997 r. zarejestrowano łącznie 98 wyjazdów zagranicznych. Na liście 19 krajów, do których udali się nasi pracownicy są: Czechy (27 osób), Niemcy (17), Słowacja (10), Belgia (6), Holandia (5), Wielka Brytania (5), Francja (4), Portugalia (4), Finlandia (3), Włochy (3), Dania (2), Kanada (2), Meksyk

(2), Słowenia (2), USA (2) oraz Bułgaria, Rosja, RPA i Ukraina (po jednej osobie). Cele wyjazdów: konferencje - 50, konsultacje - 43, staże - 3, wymiana - 1, praca - 1.

■ Przyjazdy

W tym samym miesiącu do Uczelni przybyło 61 gości z takich krajów, jak: Niemcy (23 osoby), Wielka Brytania (22), Francja (4), Słowacja (3), Włochy (3), Irlandia (2), USA (2) oraz Indie (1) i Ukraina (1).

FUNDACJA NA RZECZ POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

"Służymy poczciwej sprawie, a jako Kto może niech ku pożytku dobra wspólnego pomoże"

W dniu 23 maja br. odbyła się uroczystość wręczenia złotych medali, dyplomów złotego medalu oraz wmurowanie i odsłonięcie złotych cegiełek dla największych Fundatorów Politechniki Śląskiej miast Rybnika i Gliwic.

Uroczystego odsłonięcia dokonał JM Rektor prof. B. POCHOPIEŃ.

Licznie zebranych gości przywitał Prorektor ds. Nauki prof. R. SOSNOWSKI. Obecni byli członkowie Rady Fundatorów, Zarządu Fundacji, Prorektorzy, Dziekani, przedstawiciele środowiska akademickiego oraz liczna grupa fundatorów Politechniki Śląskiej.

Honorowe medale, dyplomy oraz wmurowane cegiełki są dowodem wdzięczności i pamięci środowiska akademickiego Politechniki Śląskiej dla instytucji i osób prywatnych, którym dobro naszej Uczelni leży na sercu.

Uroczystość zakończyła się lampką szampana, a następnie zebrani wzięli udział w koncercie chórów, który odbył się w Auli Głównej z okazji święta Politechniki Śląskiej.

Z posiedzenia REKTORSKIEJ KOMISJI ds. BADAŃ WŁASNYCH

26 maja br. odbyło się posiedzenie Rektorskiej Komisji ds. Badań Własnych. Celem spotkania była ocena wyników projektów badań własnych za 1996 r. oraz zatwierdzenie tematów badań własnych na 1997 r.

Wyniki badań własnych osiągnięte w 1996 r. na wydziałach zostały przedstawione przez Członków Komisji, którymi są Prodziekani wydziałów.

Przewodniczący Komisji - Prorektor ds. Nauki prof. Remigiusz SOSNOWSKI po zapoznaniu się z przedstawionymi ocenami odbiorów badań własnych na wydziałach przedłożył Rektorskiej Komisji wniosek o przyjęcie wyników projektów badań własnych za 1996 r. Wniosek został przyjęty jednomyślnie.

W 1996 r. realizowanych było w naszej Uczelni 166 tematów badawczych (461 zadań badawczych), na które wydanych zostało 3.015.642 zł., tj. 69% środków przyznanych Uczelni decyzją Przewodniczącego KBN na 1996 r.

Kalkulacja wynikowa badań własnych za 1996 r. w skali Uczelni przedstawia się następująco:

- osobowy fundusz płac	- 15%
- ZUS, FP, odpisy	- 8%
- fundusz bezosobowy	- 12%
- zakup aparatury	- 16%
- amortyzacja	- 9%
- materiały	- 7%
- usługi	- 7%
- delegacje zagraniczne	- 3%
- delegacje krajowe	- 1%
- narzut kosztów pośrednich	- 22%

Rektorska Komisja ds. Badań Własnych zatwierdziła również wyniki przeprowadzonych na wydziałach w 1997 r. konkursów tematów badań własnych dokonując równocześnie ostatecznego przydziału kwot na poszczególne tematy. Zatwierdzono do realizacji 422 zadania badawcze na łączną kwotę 4.213.000 zł. Dotacja na badania własne w 1997 r. przyznana decyzją Przewodniczącego KBN wyniosła 4.681.000 zł, a rozdział jej pomiędzy jednostki podstawowe Uczelni dokonany został w oparciu o kryteria określone w zał. nr 3 do zasad gospodarki finansowej Uczelni określonych Zarządzeniem nr 14/96/97 Rektora Pol. Śląskiej z dnia 16.01.1997 r.

Z przedstawionych przez Członków Komisji informacji wynika, iż dotacja na badania własne przeznaczona jest na wydziałach na finansowanie badań naukowych służących przede wszystkim rozwojowi naukowemu młodej kadry oraz kształtowaniu specjalizacji naukowej, co zgodne jest z zasadami uchwały nr 4/93 KBN z dnia 15.02.1993 r.

KONFERENCJE

■ VII Sympozjum

“Podstawowe Problemy Energoelektroniki i Elektromechaniki” PPEE '97

Organizatorami Sympozjum, które odbyło się w dniach 17-20 marca br. pod patronatem naukowym Sekcji Energoelektroniki i Napędu Elektrycznego Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, były: Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej - Oddział w Gliwicach, Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA w Warszawie. W Sympozjum uczestniczyło 140 naukowców, reprezentujących wszystkie ośrodki akademickie w Polsce, liczne przemysłowe ośrodki naukowo-badawcze oraz goście z Czech, Białorusi i Rosji. Byli obecni przedstawiciele przemysłu z zagranicy, a wśród nich reprezentant firmy LEM ze Szwajcarii.

Konferencja w coraz wyższym stopniu staje się przykładem dobrej i owocnej współpracy dwóch uczelni sąsiadujących ze sobą w regionie przygranicznym: Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz Uniwersytetu Technicznego VSB w Ostrawie. Stąd też i obecność na ceremonii otwarcia gości honorowych: Konsula Generalnego RP w Ostrawie mgr Bernarda Błaszczyka i Konsula Republiki Czeskiej w Katowicach Pana Milana Peprnika, JM Rektora Politechniki Śląskiej prof. Bolesława Pochopienia i Prorektora TU-VSB w Ostrawie, prof. Thomasa Čermaka, jak też Dziekanów Wydziałów Elektrycznych obu Uczelni: prof. Tadeusza Rodackiego i prof. Karela Chmelika.

Po powitaniu uczestników, wystąpieniach gości i symbolicznym otwarciu Sympozjum przez JM Rektora Politechniki Śląskiej, wykład inauguracyjny pt. “Organy jako synteza sztuki i techniki” wygłosił Rektor Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, prof. Julian Gembalski. Głęboko zadziwił słuchaczy, ukazując na modelach i przeźroczkach skomplikowane mechanizmy ukryte

we wnętrzach organów, których skonstruowanie wymaga rozległej wiedzy technicznej z zakresu mechaniki, wytrzymałości materiałów, akustyki, pneumatyki, elektrotechniki i elektroniki.

Pierwszą sesję plenarną otworzył wykład prof. Andrzeja Napieralskiego (Pol. Łódzka), zapoznający słuchaczy z dotychczasowym stanem badań i perspektywami dalszego rozwoju konstrukcji i zastosowań mikromaszyn i systemów mikrokrzemowych. Z dużym zainteresowaniem spotkało się wystąpienie prof. Andrzeja Dmowskiego (Pol. Warszawska), omawiające w syntetyczny sposób wyniki badań Jego zespołu nad elektrowniami słonecznymi, współpracującymi z bateriami chemicznymi. Żywe dyskusje trwały podczas przerwy przy kawie i wspaniałych ciasteczkach w kształcie grzybów (specjalność góralek ze wsi Istebna-Pietraszonka), serwowanych w wiklinowych koszach. Uczestnicy mieli też czas na szczegółowe zapoznanie się z efektywną ekspozycją firmy DACPOL-LAMINA. dopełnieniem informacji o najnowszych elementach i układach energoelektronicznych było obszerne wystąpienie przedstawiciela firmy LEM ze Szwajcarii. W drugiej sesji dyskutowano o “inteligentnych” transformatorach, kompaktowych silnikach indukcyjnych z wbudowanymi przekształtnikami, nowej koncepcji rezonansowego przełączania tranzystorów oraz perspektywach rozwoju elementów i modułów energoelektronicznych. Nowym i udanym eksperymentem, który znajdzie swoje stałe miejsce w programie przyszłych konferencji była prezentacja referatu

Wykład JM Rektora Akademii Muzycznej w Katowicach prof. Juliana Gembalskiego (z prawej); sesję prowadzi JM Rektor prof. Bolesław Pochopień

mgr Rafała Bugyi, pomyślana jako próba generalna przez publiczną rozprawą doktorską na Politechnice Warszawskiej.

Obrady zakończyły komunikaty o dwóch kolejnych zbliżających się konferencjach: "Sterowanie w Energoelektronice i Napędzie Elektrycznym" SENE'97 (prof. Zbigniew Nowacki) i "Electromagnetic Phenomena in Nonlinear Circuits" (prof. Andrzej Demenko).

Późnym wieczorem przyszedł czas na relaks. Balet Form Nowoczesnych AGH zaprezentował pełen dynamiki, ekspresji i niezwykłych pomysłów choreograficznych spektakl baletowy do muzyki F. Chopina, J.S. Bacha, H.M. Góreckiego i innych.

Podczas kolejnych dwóch dni obrad zaprezentowano około 100 referatów, zgrupowanych w 16 sesjach, toczących się równolegle. **Tematyka Sympozjum** była bardzo szeroka i obejmowała zagadnienia analizy, modelowania, projektowania, konstrukcji, badań i diagnostyki układu napędowego, począwszy od energoelektronicznego układu zasilania i sterowania, poprzez maszynę elektryczną, aż do układu obciążenia z uwzględnieniem oddziaływania systemu napędowego na sieć elektryczną i środowisko. Wiele referatów poświęcono analizie i modelowaniu falowników rezonansowych oraz zagadnieniom sterowania maszyn elektrycznych. Inne szerzej poruszone tematy to: zastosowanie sieci neuronowych w napędzie elektrycznym, polowe i polowo-obwodowe metody opisu dynamiki maszyn elektrycznych, opis złożonych i nietypowych układów elektromechanicznych.

Zainteresowanie wzbudziły referaty dotyczące zachowania się materiałów magnetycznych przy odkształconym strumieniu i zastosowania nowych materiałów magnetycznych. Mówiono też o nowych zastosowaniach silników z magnesami trwałymi, modelowaniu elementów energoelektronicznych, problemach kompatybilności elektromagnetycznej układów energoelektronicznych itd. Ciekawym głosem w dyskusji było wystąpienie doc. Zygmunta Maciejewskiego z PSE SA, który wskazał na problemy naukowe, istotne dla reformującej się polskiej elektroenergetyki. Żywe zainteresowanie uczestników,

w większości nauczycieli akademickich, wzbudziły referaty poświęcone problemom dydaktycznym z zakresu napędu elektrycznego i energoelektroniki.

Wszystkie wygłoszone referaty zostały zamieszczone w Materiałach VII Sympozjum (Archiwum Konferencji PTETiS, vol. 3, 1997, ISBN 83-907217-0-8), liczących 496 stron. Oceny referatów przed ich opublikowaniem dokonał Doradczy Komitet Programowy pod przewodnictwem prof. Tadeusza Glinki z Politechniki Śląskiej. Wydanie tak obszernych materiałów w efektownej szacie graficznej stało się możliwe dzięki dotacji Komitetu Badań Naukowych. Staranna redakcja materiałów jest przede wszystkim zasługą sekretarza Komitetu Organizacyjnego mgr inż. Elżbiety Rogowicz. Wysłuchanie i przedyskutowanie tak dużej liczby referatów w ciągu zaledwie 3 dni było możliwe dzięki dużej sprawności organizacyjnej (słowa pochwały należą się ekipie technicznej w składzie: mgr inż. Aleksander Bodora, inż. Eugeniusz Kafka, student Andrzej Kopacz i mgr inż. Dariusz Szymański), ale również dzięki relaksującemu programowi artystycznemu.

Wieczorem drugiego dnia uczestnicy wysłuchali recitalu skrzypcowego (Renat Ally Murat i Magdalena Krzyżak) z towarzyszeniem gitary (Wanda Palacz), przeplatanej wierszami J. Tuwima i H. Poświatowskiej (J. Kluszczyńska), zaś przy kolacji towarzyskiej - kapeli góralskiej "Wataśi", umiejętnie łączącej muzykę ludową z muzyką elektroniczną i współczesną poezją góralską.

Koncert skrzypcowo-gitarowy artystów AM w Katowicach

Ciekawą inicjatywą stało się również włączenie w nurt Sympozjum problematyki ochrony oraz popularyzowania zabytków tech-

niki w Polsce. Na zamówienie organizatorów wybitny polski grafik Tadcusz M. Siara wykonał i odbił (w 150 numerowanych egzemplarzach) grafikę-akwafortę, przedstawiającą niezwykle malowniczą Elektrownię Wodną "Bledzewo" na rzece Obrze. Elektrownia ta, wybudowana w 1909 roku, jest czynna do dziś i eksploatowana przez Zakład Energetyczny w Gorzowie Wielkopolskim. Zapora wodna, zespół generatorów i oryginalna aparatura pomiarowa są wpisane do Centralnego Rejestru Zabytków Techniki w Warszawie.

*Prof.dr hab.inż. Krzysztof Kluszczyński
Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego*

■ **Konferencja Naukowa Wydawców Szkół Wyższych**

W dniach od 6 do 8 maja br. odbyła się w Puszczykowie koło Poznania, zorganizowana przez MEN i Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Konferencja Naukowa Wydawców Szkół Wyższych, w której wziął udział Kierownik Wydawnictwa Politechniki Śląskiej.

Głównym problemem, wokół którego skupiły się konferencyjne dyskusje, był rozwój działalności wydawniczej szkół wyższych. Centralny referat na ten temat wygłosił Dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego St. Madej, który przedstawił w formie porównawczej aktualny stan rynku wydawniczego szkolnictwa wyższego w Polsce.

Podsumowanie to wykazało wysokie notowania, jakie Wydawnictwo Politechniki Śląskiej zdobyło sobie w ostatnim okresie działalności. Okazało się, że **zajmujemy wśród wyższych uczelni I miejsce w kraju w ilości wydanych tytułów i arkuszy wydawniczych.** W programie konferencji znalazły się również referaty dotyczące statusu prawnego wydawnictw uczelnianych, różnych sposobów dystrybucji, a także roli w działalności wydawniczej jaką pełnią targi książki.

Wolny rynek postawił przed przemysłem wydawniczym nowe zadania, które szczególnie są trudne w przypadku wydawnictw uczelnianych, dotowanych, mających silną konkurencję w postaci profesjonalnych przedsiębiorstw wydawniczych. Konferencja próbowała dać odpowiedź na główne pytanie: co zrobić, by wydawać taniej, lepiej i szybciej, a równocześnie nie być jednostką deficytową.

*mgr Elżbieta Leško
Kierownik Wydawnictwa Pol. Śl.*

■ **Seminarium energetyczne**

Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału Mechanicznego Energetycznego Politechniki Śląskiej i Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych SA były organizatorami III SEMINARIUM ENERGETYCZNEGO, które odbyło się na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki oraz w GZUT SA w dniu 10 maja br. Podczas seminarium zaprezentowano profil produkcji GZUT SA, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji suwnic i pomp oraz produkcji odlewni. Pan Klemens ŚCIERSKI, b. Minister Przemysłu omówił "Prawo energetyczne" oraz przygotowywane akty wykonawcze i zadania związane z uwarunkowaniami w zakresie ekologii. Uczestnicy seminarium zwiedzili Muzeum Odlewnictwa Artystycznego oraz niektóre wydziały produkcyjne GZUT SA. W części dotyczącej spraw Stowarzyszenia **podjęto uchwałę ustanawiającą honorowe wyróżnienie Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Mechanicznego Energetycznego Pol. Śl. - Medal im. Stanisława Ochęduszki.**

Sekretarzem Naukowym Seminarium był prof. Edward KOSTOWSKI, a stroną organizacyjną kierował doc. Jerzy BUZEK, przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia.

■ **People to People International European Conference**

W dniach 16-18 maja br. w Politechnice Śląskiej obradowała europejska konferencja "PtP, w której wzięło udział ok. 100 osób z różnych krajów europejskich oraz z USA. Konferencję otworzył i gości powitał Prorektor ds. Nauki prof. Remigiusz SOSNOWSKI. Gościem konferencji był Tadeusz MAZOWIECKI, b. premier rządu RP. W obradach uczestniczył m.in. Prorektor ds. Dydaktyki prof. Wojciech ZIELIŃSKI.

Tematyka konferencji dotyczyła głównie form działania organizacji w regionie i na świecie. **POEPL TO PEOPLE** jest międzynarodową organizacją pozarządową, która powstała w 1956 r. z inicjatywy ówczesnego prezydenta USA - D. Eisenhovera. Utworzono ją z myślą o porozumieniu i zbliżeniu ludzi reprezentujących różne kraje i różne kultury. Oddziały "PtP" istnieją obecnie w ponad 30 państwach, w tym w Polsce. Siedzibą polskiego oddziału są Gliwice, a prezesem tego oddziału jest dr inż. Tadeusz GRABOWIECKI, który był głównym organizatorem i gospodarzem konferencji. Z dużym zainteresowaniem wysłuchano wykładu inauguracyjnego T. Mazowieckiego, który mówił o naruszaniu praw człowie-

ka w czasie wojny w dawnej Jugosławii, o bezradności organizacji międzynarodowych w położeniu kresu tej bezsensownej wojnie, która trwała prawie 4 lata.

Konferencję zakończyła wycieczka do Kopalni Soli w Wieliczce.

■ Dzień Francusko-Polski w Elektryce

21 maja br. na Wydziale Elektrycznym odbyła się sesja naukowo-techniczna pn. "Dzień Francusko-Polski w Elektryce", zorganizowana w ramach Seminarium z Podstaw Elektrotechniki i Teorii Obwodów (SPETO'97). Podczas sesji zaprezentowano 13 referatów z zakresu aktualnych problemów w elektroenergetyce, w tym 8 opracowanych i wygłoszonych przez gości francuskich, przedstawicieli "Electricite de France".

Szczególne zainteresowanie słuchaczy wzbudziły referaty dotyczące lokalnych źródeł i jakości energii elektrycznej oraz wpływu tzw. rozproszonego wytwarzania energii na planowanie systemów elektroenergetycznych. Uczestnikami sesji byli pracownicy naukowcy i studenci Wydziału Elektrycznego oraz zaproszeni goście z zakładów elektroenergetycznych, elektrowni i elektrociepłowni, biur projektowych i instytucji pracujących na rzecz elektroenergetyki. Sesję otworzył i prowadził prof.dr hab. inż. Wilibald WINKLER, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego. Wśród gości francuskich obecny był Bernard DALLE, przewodniczący SEE - Club 12.

"Dzień Francusko-Polski w Elektryce" po raz pierwszy zorganizowany był w roku ubiegłym, jako wynik umowy o współpracy podpisanej między Oddziałem Gliwickim Stowarzyszenia Elektryków Polskich a Société des Électriciens et des Électroniciens-Club 12 et Club 15. W ramach realizacji tej umowy m.in. 3 studentów Wydziału Elektrycznego przebywało w tym roku na praktyce dyplomowej we Francji. W przeddzień tegorocznej sesji naukowo-technicznej francuscy goście zapoznali się z działalnością Instytutu Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl.; odbyło się również spotkanie z prezesem OG SEP dr inż. Zygmuntem ROZEWICZEM i przedstawicielami SEP, podczas którego omówiono program dalszej współpracy. Ze strony OG SEP za realizację programu współpracy odpowiedzialny jest dr inż. Zygmunt PIĄTEK

GŁÓWNA NAGRODA "Legnica Cantat 28" dla AChPŚI

W dniach 16-18 maja Akademicki Chór Politechniki Śląskiej pod dyrekcją Czesława Freunda uczestniczył w 28 Ogólnopolskim Turnieju Chórów w Legnicy. Ta najważniejsza dla polskich chórów konfrontacja muzyczna zgromadziła w tym roku 19 zespołów. Jury złożone z profesorów Andrzeja Banasiewicza z Warszawy, Benedykta Błońskiego z Olsztyna, Janusza Dziecioła z Poznania, Józefa Świdra z Katowic oraz krytyka muzycznego Marka Dyżewskiego z Wrocławia, specjalisty ds. chórów Ministerstwa Kultury - Wiesławy Krodkiewskiej i pianistki z Konserwatorium Muzycznego w Paryżu - Klary Moniuszko (prawnuczki naszego wielkiego kompozytora) **przyznało naszemu chórowi Główną Nagrodę w kategorii chórów studenckich** (z nagrodą pieniężną w wys. 3.000 zł). Potwierdzeniem wy-

sokiego poziomu naszego zespołu było przyznanie również tej nagrody przez niezależne jury złożone z uczestników Ogólnopolskiego Seminarium dla Dyrygentów Chórów (29 głosów na nasz zespół przy 43 głosujących i przy 3 głosach na następnego proponowanego do tej nagrody zespół).

Całość koncertu rejestrował Program II PR. Zebrane opinie fachowców po koncercie Festiwalu "Gaude Mater" w Częstochowie, podkreślające znakomitą interpretację, intonację i organowe brzmienie naszego chóru, zostały powtórzone na antenie radiowej w programie II PR w cyklicznej audycji red. Gryń-Stasik w dniach 28.05. i 4.06.

Dodatkowym wyróżnieniem było zaproponowanie udziału w XXXII Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach.

Koncert konkursowy z udziałem naszego chóru odbędzie się 27 czerwca.

W dniach 23-25 maja AChPSI zorganizował siedemnastą już edycję **Gliwickich Spotkań Chóralnych** z udziałem chórów Akademii Ekonomicznej z Krakowa, Filii Uniwersytetu Śląskiego z Cieszyna, Politechniki Wrocławskiej i Wyższej Szkoły Pedagogicznej z Bydgoszczy. Pomimo konkurencji imprez Wiosny Gliwickiej i igrów koncerty zgromadziły liczną publiczność (szczególnie koncert finałowy w Katedrze). Zespoły zadowolone z pobytu w Gliwicach złożyły już zaproszenia dla naszego chóru do rewizyty: w listopadzie w Cieszynie, w grudniu we Wrocławiu, w styczniu w Krakowie i w kwietniu w ramach Międzynarodowych Spotkań Chóralnych w Bydgoszczy.

pod Politechnikę, gdzie uroczystego przekazania kluczy do miasta na ręce studentów dokonali: Przewodniczący Rady Miejskiej Tadeusz

IGRY '97

W dniach 22 i 23 maja br. odbyły się po raz kolejny juwenalia studentów Politechniki Śląskiej czyli IGRY '97. Wprawdzie tylko 23 maja był dniem wolnym od zajęć dydaktycznych, ale studenci zaczęli zabawę już w środę 21 maja spotkaniem kabaretowym w klubie studenckim "Spirala".

GRABOWIECKI i Prorektor ds. Dydaktyki Wojciech ZIELIŃSKI.

Podczas otwarcia IGRÓW rozstrzygnięto konkurs na najlepsze przebranie. Stroje oceniało jury w składzie: Przewodniczący Rady Miasta, Prorektor i Przewodniczący Samorządu Studenckiego Michał WIĘCEK.

W trakcie IGRÓW odbyło się szereg imprez, które pomimo niesprzyjającej pogody cieszyły się dużym powodzeniem.

W czwartek 22 maja miały miejsce dwa koncerty: piosenki studenckiej oraz muzyki młodzieżowej z udziałem takich gwiazd jak Perfect i VooVoo. Podobnie w piątek, po południu odbyły się dwa koncerty, tym razem piosenki żeglarskiej i rockowej. Ponadto noc z 22/23 maja można było spędzić w kinie na maratonie filmowym, a w piątek zwolennicy sportu mogli skorzystać z konkurencji "Sport po studencku".

Za pośrednictwem "Z ŻYCIA..." organizatorzy składają podziękowania Władzom Uczelni za umożliwienie zorganizowania imprezy oraz

Dyrektorowi Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej panu mgr Czesławowi GARNCARZOWI za udostępnienie Ośrodka.

*Magdalena Góral
Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego*

IGRY zostały oficjalnie otwarte w piątek 23 maja. Dzięki uprzejmości władz miasta tradycyjny pochód studentów przez miasto mógł przejść z placu Krakowskiego do Rynku i z powrotem

DZIEŃ SPORTU Politechniki Śląskiej

W dniu 14.05.br. w halach Ośrodka Sportu oraz na stadionie i przyległych terenach od wczesnych godzin rannych odbywał się Studencki Festyn Sportowy. W festynie tym czynny udział wzięła młodzież studencka wraz z Władzami Uczelni, Zarządami Miast Gliwice i Zabrze oraz wieloma sympatykami sportu.

Uczestnicy rywalizowali między sobą w różnych, ciekawych zabawach sportowych, między innymi zorganizowany został konkurs wiedzy

Uroczyste otwarcie Nowej Hali Sportowej - symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali Rektorzy W. Winkler i B. Pochopień

Nowa Hala Sportowa

o Uczelni gliwickiej, sprawdzano wiedzę z różnych dyscyplin sportowych oraz sprawność fizyczną uczestników. Nagrodami za udany udział w konkurencjach były bony uprawniające do bezpłatnego korzystania z bufetu. Serwowano

napoje i słodczyce, można było zjeść przy ognisku pyszną kiełbasę z rozna.

Głównym punktem programu było oficjalne otwarcie **NOWEJ HALI SPORTOWEJ** o godzinie 10⁰⁰. JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Bolesław POCHOPIEŃ wraz z byłym Rektorem prof. Wilibaldem WINKLEREM, przecinając wstęgę, dokonali otwarcia jednej z najładniejszych hal sportowych województwa katowickiego. Następnie JE Ks. Biskup Jan WIECZOREK dokonał poświęcenia hali w obecności Wiceministra Lecha DROZDZYŃSKIEGO - Wiceprezesa U.K.F i Sportu, Jacka PANASA - Dyrektora Wydziału Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, członków Zarządu Miasta Gliwice na czele z Prezydentem Zygmuntym FRANKIEWICZEM, członków Zarządu Miasta Zabrze z Prezydentem Romanem URBAŃCZYKIEM oraz Władz Uczelni i zaproszonych gości. Po zakończeniu uroczystości otwarcia goście wzięli udział w Festynie Studenckim. O godzinie 12⁰⁰ przystąpiono do rozgrywek w koszykówce pomiędzy Władzami Uczelni a Zarządami Miast Gliwice i Zabrze. Podsumowując wyniki meczu koszykówki rozegranego w Dniu Sportu oraz z wcześniejszych meczy siatkówki i piłki nożnej, ustalono następujące miejsca:

I miejsce - Zarząd Miasta Zabrze

II miejsce - Zarząd Miasta Gliwice

III miejsce - Władze Politechniki Śląskiej

Podczas festynu odbywały się również rozgrywki finałowe, międzywydziałowe, do których eliminacje trwały cały rok. Rozegrano finały w siatkówce, koszykówce i piątkach piłkarskich. **W piłce koszykowej** do eliminacji przystąpiło dziesięć wydziałów, w finale zwyciężył (82:76) Wydział Architektury wraz z Wydz. Org. i Zarządzania przed Wydziałem Chemicznym. **W piłce siatkowej** zwyciężył (2:0) Wydział Mechaniczny Technologiczny z reprezentacją poszczególnych wydziałów z Rybnika. **W piątkach piłkarskich** w eliminacjach wzięły udział 32 zespoły. Zwyciężył zespół Drea Team (4:1) przed zespołem Motory, III miejsce zajął zespół Karolinki, wygrywając (5:0) z zespołem Huragan.

Rozegrany został również **turniej piłki nożnej** pomiędzy studentami Wydziału Górnictwa i Geologii a profesorami: ci ostatni zwyciężyli 3:2.

W turnieju o Mistrzostwo Politechniki Śląskiej w tenisie ziemnym trzy pierwsze miejsca zajęli:

- I miejsce - Jarosław KOZAK - student Wydz. Architektury (V rok)
- II miejsce - Arkadiusz PATERSKO z Wydz. Mech. Technol. (I rok)
- III miejsce - Jacek WIDZISZEWSKI z Wydz. Architektury (III rok)

W turnieju o Mistrzostwo Politechniki Śląskiej w kolarstwie górskim startowało 28 zawodników. Miejsca medalowe zajęli:

- I miejsce - Łukasz RAUER - Wydz. Aut. Elektr. i Inf. (III rok)
- II miejsce - Jacek RZODKIEWICZ - Wydz. Inż. Śr. i Energ. (I rok)
- III miejsce - Jarosław ZIELIŃSKI - Wydz. Mechan. Techn. (IV rok)

W Mistrzostwach Uczelni w biegach przełajowych z udziałem 45 startujących zwyciężył Piotr MACALIK - Wydz. Budown. (III rok).

Na zakończenie Dnia Sportu rozegrano **wielobój wydziałów** z udziałem 10 wydziałów z Gliwic, Katowic oraz Rybnika. Zanim zespoły pięcioosobowe rozpoczęły zmagania, odbyły się pokazy tańca dyskotekowego, aerobiku oraz judo.

Wyniki końcowe wieloboju:

- I miejsce - Wydz. Elektryczny
- II miejsce - Wydz. Org. i Zarządz.
- III miejsce - Wydz. Aut., Elektr. i Inf.

Dzień Sportu obchodzony jest każdego roku bardzo uroczysto i na sportowo. Z roku na rok zwiększa się liczba studentów i sympatyków sportu chcących wziąć w nim udział. W tym roku festyn przyciągnął około 8000 uczestników, dopisała piękna pogoda, dobra organizacja i wspaniała atmosfera. Ta doskonale zorganizowana impreza była efektem dużego zaangażowania i pracy Dyrekcji, nauczycieli oraz pracowników Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej.

SPORT

■ Judo

● W Ośrodku Sportu Politechniki Śląskiej w Gliwicach 4 maja br. został rozegrany **Międzynarodowy Turniej Judo Młodzików i Dzieci im. Henryka MAJNUSZA**. W turnieju wzięło udział 140 zawodników z 7 klubów czeskich i 7 polskich. W klasyfikacji drużynowej młodzików I miejsce zajął zespół I AZS Gliwice, II miejsce - KS Prostějov (Czechy), a III - zespół II AZS Gliwice. W grupie młodzików startowało 8 drużyn. W klasyfikacji drużynowej dzieci I miejsce zajął AZS Gliwice, II MDK Gliwice, a III - Skotniki-Pogoń Kraków. W grupie dzieci startowało 10 zespołów.

Tegoroczny turniej był już trzecim turniejem poświęconym pamięci Henryka Majnusa, redaktora sportowego Nowin Gliwickich, który wiele

czasu poświęcał na organizację różnych turniejów dla gliwickich dzieci. Organizatorem turnieju była Sekcja Judo AZS Gliwice.

● **W Ogólnopolskim Turnieju Dzieci**, rozegranym w Krakowie 10.05.br. z udziałem 98 zawodników, odnotowaliśmy bardzo udany start naszych dzieci.

I miejsca zdobyli: Patryk DRAGAN (29 kg), Kamil KOWALSKI (32 kg), Adrian BIELASZKA (39 kg), Marcin MAZUR (47 kg) i Mateusz KORNIĄK (51 kg);

II miejsca: Seweryn CZUBA (29 kg), Wojciech JAWORSKI (39 kg) i Marcin KUŚMIJ (43 kg); III miejsca: Tomasz KLUK (29 kg), Ignacy RUDAWIEC (32 kg), Michał WARTH (39 kg) i Marcin KEMPSKI (47 kg).

Marcin MAZUR został uznany za najlepszego technika zawodów.

● W dniach 16-18.05.br. w Gdańsku odbyły się indywidualne **Mistrzostwa Polski Juniorek i Kadetów w Judo**. Duży sukces odniosła zawodniczka AZS Gliwice Agnieszka KONOPKA zdobywając medal w kategorii 66 kg. Jej koleżanka Małgorzata PŁOCIŃSKA wywalczyła 7 miejsce w kategorii 44 kg. Również 7 miejsce wywalczył Bartosz CUDEK w kategorii 60 kg.

● W dniach 24-25 maja br. w Ośrodku Sportu Pol. Śl. odbyły się **Mistrzostwa Polski Politechnik w Judo** z udziałem 93 zawodników z 11 uczelni. Wspaniały sukces odniosła Politechnika Śląska, zdobywając zdecydowanie I miejsce w rywalizacji zespołowej, ku wielkiemu zadowoleniu trenera drużyny mgra Czesława GARNCARZA. W poszczególnych kategoriach wagowych nasi reprezentanci zdobyli następujące miejsca:

waga 60 kg

- I miejsce - Krzysztof MIKA
- II miejsce - Marcin BARTCZAK

waga 78 kg

- I miejsce - Piotr MARCINIĄK

waga 86 kg

- I miejsce - Bronisław WOŁKOWICZ
- II miejsce - Piotr RADKA

waga 95 kg

- I miejsce - Roman WOŁOSZYN

waga +95 kg

- I miejsce - Ireneusz KWIECIŃSKI
- II miejsce - Andrzej WIECZOREK

Pierwsze trzy miejsca w punktacji zespołowej zajęły:

- I Politechnika Śląska - 68,5 pkt.
- II Politechnika Warszawska - 37 pkt.
- III Politechnika Gdańska - 36 pkt.

Oficjalnego otwarcia i zamknięcia zawodów dokonał Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. Jan CHOJCAN. On też w obecności Dy-

rekcji Ośrodka Sportu dekorował zwycięzców. Mistrzostwa były zorganizowane bardzo dobrze, rywalizacja sportowa przebiegała w miłej atmosferze.

■ Siatkówka

14 maja br. w Nowej Hali Ośrodka Sportu odbył się **finał Mistrzostw Śląska Uczelni Wyższych** w siatkówce mężczyzn, w którym występowały zespoły Akademii Ekonomicznej, Śląskiej Akademii Medycznej, Wydziału Pol. Śl. z Katowic i Politechniki Śląskiej. Mistrzem został zespół Politechniki Śląskiej, kierowany przez dr K. CZAPŁĘ, który pokonał Akademię Medyczną 2:0, Akademię Ekonomiczną 2:0 i reprezentację Wydz. Pol. Śl. z Katowic również 2:0. Drugie miejsce zajął zespół Pol. Śl. z Katowic, trzecie - AE.

■ Kolarstwo górskie

10 maja br. w Dolinie Trzech Stawów w Katowicach odbyły się **Akademickie Mistrzostwa Śląska** w kolarstwie górskim. W klasyfikacji drużynowej zwyciężył zespół Akademii Ekonomicznej, a drugie miejsce zajęła drużyna Politechniki Śląskiej. W klasyfikacji indywidualnej zwyciężył Łukasz RAUER z Politechniki Śląskiej.

■ Szachy

● Wygraną drużyny Politechniki Śląskiej zakończyły się **XIX Drużynowe Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych** w szachach. Tym samym nasz zespół powtórzył sukces z 1995 roku. Mistrzostwa odbyły się w dniach 17-18 maja br. w budynku Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki. Zebranych zawodników powitał w imieniu JM Rektora Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. Jan CHOJCAN. Nasz zwycięski zespół grał w składzie: Jacek DUBIEL, Adrian JUZEK, Roman KAULA, Andrzej MOSKALIK, Tomasz MUC, Marcin WAŁOCH i Agnieszka WIĘCZASZEK. Drugie miejsce zajęła drużyna Uniwersytetu Łódzkiego, a trzecie - AGH Kraków. Startowały zespoły z 16 uczelni.

● **W Mistrzostwach Śląska Juniorów**, rozegranych w dniach 30.04. - 4.05.br., bardzo dobrze spisali się zawodnicy AZS Gliwice. Aleksandra WOJCIECHOWSKA w kategorii

do lat 12 wywalczyła tytuł mistrzowski, a jej brat - Adam WOJCIECHOWSKI w kategorii do lat 16 wywalczył tytuł wicemistrzowski. Rodzeństwo Wojciechowskich oraz Beata MAJ i Michał FLASIŃSKI uzyskali tym samym awans do półfinałów Mistrzostw Polski.

■ Lekkoatletyka

W Poznaniu odbyły się **Otwarte Akademickie Mistrzostwa Polski w lekkiej atletyce**. W grupie politechnik nasza ekipa wywalczyła 3 medale. Medal złoty zdobyła Iwona SMOŁKA (rzut dyskiem), medal srebrny - Dariusz BARYŚ (również rzut dyskiem), a medal brązowy - Tomasz DZIDKOWSKI (skok w dal).

■ Piłka nożna

Także w Poznaniu rozegrano **Mistrzostwa Polski Politechnik** w piłce nożnej. Wśród 15 startujących drużyn reprezentacja Politechniki Śląskiej zajęła 6 miejsce.

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ 16 maja br. zmarł w wieku 73 lat **doc.dr inż. Konrad OGIOŁDA**, emerytowany nauczyciel akademicki Instytutu Chemii, Technologii Nieorganicznej i Elektrochemii Politechniki Śląskiej, wieloletni kierownik Zakładu Chemii Nieorganicznej, ceniony pedagog i naukowiec. Za długoletnią pracę był odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 40-lecia Politechniki Śląskiej oraz Srebrną Odznaką Zasłużonego w Rozwoju Województwa Katowickiego. Był uczciwy, sumienny i ogólnie lubiany przez współpracowników i studentów.

Msza św. żałobna w intencji Zmarłego została odprawiona 20 maja w Katedrze p.w. Św. Piotra i Pawła w Gliwicach. Tego samego dnia został pochowany na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

■ 27 maja 1997 r. zmarła w wieku 53 lat **Anna KUC**, która 17 lat pracowała na stanowisku starszego technika w Katedrze Odlewnictwa. Pogrzeb odbył się 31 maja w Chorzowie.

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 37-26-22

Edycja sieciowa: URL:<http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

Łamanie komputerowe i druk:

Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 37-21-97

zam. 228/97 350 egz.